

RP 91/2013 rd

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande av konventionen om säkerhet vid användning av kemikalier i arbetet samt med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i konventionen som hör till området för lagstiftningen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att riksdagen godkänner den konvention om säkerhet vid användning av kemikalier i arbetet som Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens, dvs. Internationella arbetskonferensen, godkänt. Genom konventionen strävar man efter att främja säkerheten i arbetet vid användning av kemikalier. Avsikten är att skydda arbetstagare mot skadliga effekter av kemikalier. Konventionen innehåller bestämmelser om allmänna principer och klassificeringssystem, leverantörens och ar-

betsgivares ansvar, arbetstagares skyldigheter, arbetstagares och deras representanters rättigheter samt exporterande staters ansvar.

I propositionen ingår ett lagförslag om sättande i kraft av de bestämmelser i konventionen som hör till området för lagstiftningen.

Konventionen träder för Finlands del i kraft tolv månader efter den dag då dess ratifikation har registrerats. Den föreslagna lagen avses träda i kraft samtidigt som konventionen träder i kraft för Finlands del.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÄN MOTIVERING	3
1 INLEDNING	3
2 NULÅGE	3
2.1 Lagstiftningen i Finland	3
2.2 Lagstiftningen i Europeiska unionen	3
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	4
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	5
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	5
DETALJMOTIVERING	7
1 KONVENTIONENS INNEHÅLL OCH FÖRHÅLLANDE TILL LAGSTIFTNINGEN I FINLAND SAMT REKOMMENDATIONENS INNEHÅLL	7
Del I Tillämpningsområde och definitioner	7
Del II Allmänna principer	7
Del III Klassificering och besläktade åtgärder	8
Del IV Arbetsgivares ansvar	11
2 LAGFÖRSLAG	15
3 IKRAFTTRÄDANDE	15
4 BEHOVET AV RIKSDAGENS SAMTYCKE OCH BEHANDLINGSORDNING	15
4.1 Utgångspunkter för bedömningen	15
4.2 Bestämmelser som omfattas av Finlands behörighet	16
4.3 Bestämmelser som hör till området för lagstiftningen	17
4.4 Behandlingsordning	19
LAGFÖRSLAG	20
om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen om säkerhet vid användning av kemikalier i arbetet	20
FÖRDRAGSTEXT	21

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Vid 1990 års arbetskonferens antog Internationella arbetsorganisationen (ILO) konventionen (nr 170) om säkerhet vid användning av kemikalier i arbetet, nedan *konventionen*, och Internationella arbetsorganisationens rekommendation (nr 177) om säkerhet vid användning av kemikalier i arbetet, nedan *rekommendationen*. Syftet med konventionen är att säkerställa att säkerheten vid användning av kemikalier i arbetet främjas. Avsikten är att skydda arbetstagare mot skadliga effekter av kemikalier.

År 1991 överlämnade regeringen konventionen och rekommendationen till riksdagen för behandling (RP 88/1991 rd) på det sätt som krävs i ILO:s grundstadga. Konventionen ratificerades dock inte på grund av de pågående förhandlingarna om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Konventionen har godkänts av 17 länder. Av EU-länderna har konventionen ratificerats av Tyskland, Italien, Luxemburg, Polen och Sverige. Konventionen tillhör en av de ILO-konventioner som organisationen har klassificerat som aktuella och som därför aktivt främjas.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftningen i Finland

Bestämmelser om kemikalier samt tillverkning, import, utsläppande på marknaden, distribution, förpackning, försäljning eller annan överlåtelse, upplagring, innehav och förvaring, teknisk eller annan användning, export, provning, annonsering samt annan härmed jämförbar hantering av kemikalier finns i kemikalielagen (744/1989) och i EU-förordningar som hör till dess tillämpningsområde samt i kemikalieförordningen (675/1993) och andra författningar på lägre nivå som utfärdats med stöd av kemikalielagen. Kemikalielagen 744/1989 ersätts den 1 september 2013 med en ny kemikalielag, som bl.a. innehåller bestämmelser om lagens

tillämpningsområde och olika myndigheters uppgifter.

Bestämmelser om skydd av arbetstagare finns i lagstiftningen om arbetarskydd och i författningar på längre nivå som utfärdats med stöd av den. Den viktigaste författningen om arbetarskydd är arbetarskyddslagen (738/2002).

Lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005), nedan *kemikaliesäkerhetslagen*, innehåller bestämmelser om industriell hantering och upplagring av alla farliga kemikalier, dvs. brand- och explosionsfarliga samt hälsofarliga och miljöfarliga kemikalier. Lagen om transport av farliga ämnen (719/1994) innehåller bestämmelser om transport av farliga kemikalier.

I kemikalielagen finns bestämmelser om att förebygga och avvärja skador på hälsan och miljön som orsakas av kemikalier och risker för bränder och explosioner. I fråga om hantering av farliga kemikalier gäller vad som bestäms i kemikaliesäkerhetslagen. Lagen om transport av farliga ämnen är en ramlag som gäller alla former av transporter, och den kompletteras av förordningar om transport av farliga ämnen. Lagstiftningen som hör till området för arbetarskyddet gäller alla arbetstagare i arbetsavtals- eller tjänsteförhållande oberoende av arbetets natur.

2.2 Lagstiftningen i Europeiska unionen

Till tillämpningsområdet för kemikalielagen hör Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG, nedan *Reach-förordningen* (Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals), och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr

1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006, nedan *CLP-förordningen* (Classification, Labelling and Packaging of substances and mixtures). EU-direktivet 98/8/EG om utsläppande av biocidprodukter på marknaden, nedan *biociddirektivet*, som genomförts genom kemikalielagen har ersatts genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 528/2012 om tillhandahållande på marknaden och användning av biocidprodukter, nedan *biocidförordningen*. Förordningen trädde i kraft den 17 juli 2012 och den tillämpas från och med den 1 september 2013.

De harmoniserade jämförelsegrunderna för klassificering och märkning av kemikalier samt bestämmelserna om säkerhetsdatablad har beretts på internationell nivå inom ramen för Förenta nationerna, nedan *FN*, för att såväl underlätta den globala handeln som skydda människors hälsa och miljön. Ett resultat av detta arbete är det globalt harmoniserade systemet för klassificering och märkning av kemikalier, nedan *GHS-systemet* (Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals). I Europa har systemet genomförts genom CLP-förordningen som ersatte den tidigare gemenskapslagstiftningen om klassificering och märkning. Förordningen ändrar lagstiftningen i Finland i enlighet med GHS-systemet. Förordningen tillämpas stegvis så att det sedan den 1 december 2010 varit obligatoriskt att klassificera ämnen enligt CLP-förordningen. Blandningar ska klassificeras enligt förordningen från och med den 1 juni 2015. När det gäller transport har GHS-systemet beaktats i internationella avtal och direktiv som gäller branschen.

Bestämmelserna i konventionen har ett nära samband med vad som föreskrivs i CLP- och Reach-förordningen. Enligt Europeiska unionens domstols yttrande (2/91) tillkommer behörigheten i fråga om konventionen gemensamt både medlemsstaterna och gemenskapen. Med beaktande av de bestämmelser om extern behörighet som Europeiska unionens domstol (mål 22/70) utarbetat och i synnerhet vad som föreskrivs om

tillträdande och ratificering av konventionen om kemikalier (gemenskapernas domstols yttrande 2/91) kan medlemsstaterna inte självständigt besluta om ratificering av konventionen utan rådets förhandsgodkännande, eftersom vissa delar av konventionen omfattas av unionens behörighet. Europeiska unionen kan å sin sida inte ratificera en ILO-konvention, eftersom endast stater kan vara parter i konventioner.

Om ett ärende som ska behandlas i konventionen delvis omfattas av unionens och delvis av medlemsstaternas behörighet, ska unionens institutioner och medlemsstaterna vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa ett sådant samarbete på bästa sätt vid ratificeringen av konventionen och uppfyllandet av de förpliktelser som följer av konventionen (Europeiska unionens domstols yttrande 2/91).

Rådet har i fråga om de tre ILO-konventioner som godkänts under de senaste årtiondena och som delvis omfattas av unionens behörighet bemyndigat medlemsstaterna att i unionens intresse ratificera de delar som omfattas av unionens behörighet. Vad beträffar konventionen har domstolen 1993 konstaterat att bestämmelserna om klassificering, märkning och förpackning av farliga ämnen och preparat har framskridit så långt att medlemsstaterna inte längre kan agera självständigt inom utrikespolitiken i detta avseende (gemenskapernas domstols yttrande 2/91). Bestämmelser om detta finns främst i CLP-förordningen, med stöd av vilken GHS-systemet har genomförts på unionsnivå. Unionslagstiftningen, som grundar sig på artikel 114 i EUF-fördraget, är mer detaljerad än de allmänna principerna i konventionen. De allmänna principerna i konventionen strider inte mot CLP-förordningen.

Rådet för sysselsättning, socialpolitik, hälsa och konsumentfrågor enades den 20 juni 2013 om en allmän riktlinje gällande beslutet om att bemyndiga medlemsstaterna att ratificera konventionen.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

Genom att godkänna ILO-konventionen om säkerhet vid användning av kemikalier i

arbetet strävar man efter att förbinda sig till samarbete i fråga om säkerheten vid användning av kemikalier i arbetet.

I denna proposition föreslås att riksdagen ska godkänna den konvention om säkerhet vid användning av kemikalier i arbetet som Internationella arbetsorganisationens (ILO) allmänna konferens, dvs. Internationella arbetskonferensen, godkänt. Genom konventionen strävar man efter att främja säkerheten i arbetet vid användning av kemikalier. Konventionen innehåller bestämmelser om allmänna principer, klassificeringssystem och åtgärder för främjande av säkerheten, leverantörers, arbetsgivares och arbetstagares ansvar och skyldigheter samt arbetstagares och deras företrädares rättigheter och exporterande staters skyldigheter.

4 Propositionens konsekvenser

Propositionen har inga betydande ekonomiska eller organisatoriska konsekvenser och inte heller effekter på myndigheternas verksamhet, miljön eller samhället. Innehållet i konventionen har i och med Europeiska unionens kemikalielagstiftning tagits in i bl.a. kemikalielagstiftningen.

5 Beredningen av propositionen

Riksdagen har meddelats om konventionen och rekommendationen 1991. Finlands ILO-delegation gick på nytt igenom möjligheterna att ratificera konventionen 2002. När det konstaterades att lagstiftningen inte längre utgör ett hinder för ratificering av konventionen beslutade delegationen att inleda beredningen av ratificeringen.

Åren 2002 och 2006 lämnades utlåtanden av handels- och industriministeriet, kommunikationsministeriet, justitieministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, miljöministeriet, Finlands näringsliv rf, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, Tjänstemannacentralorganisationen STTK rf, Företagarna i Finland rf och Statens arbetsmarknadsverk. I utlåtandena konstaterades det att lagstiftningen i Finland motsvarar konventionen och att konventionen bör ratificeras. Kommunikationsministeriet ansåg att ratificeringen ska inledas först när största delen av

medlemsstaterna i Europeiska unionen och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet anser att det är motiverat.

År 2006 behandlades och godkändes propositionen i Finlands ILO-delegation. År 2013 behandlades propositionen genom skriftligt samråd i avtalssektionen vid Finlands ILO-delegation och i Finlands ILO-delegation. Samrådet i avtalssektionen vid Finlands ILO-delegation avslutades den 18 juni 2013. Samrådet vid Finlands ILO-delegation avslutades den 2 juli 2013. Av delegationens medlemmar kommenterade Företagarna i Finland rf, Finlands näringsliv rf och Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf propositionen i ett skriftligt förfarande inom utsatt tid.

Företagarna i Finland rf hade ingenting att invända i fråga om propositionen. Finlands näringsliv konstaterade att förbundet i sina tidigare utlåtanden av den 22 december 2003 och den 7 mars 2006 (TT/715/2003 och EK/387/2006) har konstaterat att det inte finns något hinder för en ratificering av ILO:s konvention nr 170 (om säkerhet vid användning av kemiska produkter i arbetslivet). När det gäller punkt 25 i rekommendation 177, som ska tillämpas tillsammans med konventionen, konstaterade Finlands näringsliv att det i punkten nämns att arbetstagaren bör ha rätt till ersättning när överkänslighet för kemikalier eller någon motsvarande omständighet som hänförs till hälsotillståndet leder till förlust av arbetsplatsen i en situation där det finns grunder för alternativt arbete men sådant arbete inte rimligen kan erbjudas arbetstagaren. Finlands näringsliv betonade i sitt utlåtande att man enligt den finländska arbets- och sociallagstiftningen har rätt till motsvarande ersättning endast i samband med konstaterade yrkessjukdomar. Finlands näringsliv poängterade att ett godkännande av konventionen sålunda inte kan anses vara en grund för att denna praxis ska ändras. Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf konstaterade i sitt yttrande att de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen är viktiga med tanke på skyddet av arbetstagarna och att sådana bestämmelser redan har införlivats i den gällande lagstiftningen. FFC ansåg att en ratificering

av konventionen i Finland är en positiv sak och understödde regeringens proposition.

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid social- och hälsovårdsministeriet. I samband med beredningen 2013 har utlåtanden begärts av Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes), arbets- och näringsministeriet, inrikesministeriet, kommunikationsministeriet och miljöministeriet. Säkerhets- och kemikalieverket hade inga kommentarer om utkastet till proposition. Arbets- och näringsministeriet sände kommentarer som skrivits in i regeringsproposition som sitt utlåtande. Kommentarer, som preciserade propositionen, hänförde sig till avsnitten Inledning och Lagstiftningen i Europeiska unionen samt till artiklarna 5 och 19 samt 20-27 i detaljmotiveringen. Inrikesministeriet konstaterade i sitt utlåtande att det understödde ett godkän-

nande av konventionen förutsatt att rådet har fattat beslut om bemyndigande att ratificera konventionen. Inrikesministeriet betonade i sitt utlåtande att det skulle vara bra att nämna den nya kemikalielagen i propositionen. Miljöministeriet stöder en ratificering av konventionen. Ministeriet betonade i sitt yttrande att man i detaljmotiveringen borde hänvisa till förordningen (EG) nr 649/2012 om export och import av farliga kemikalier, vilken upphäver förordning (EG) nr 689/2008 den 1 mars 2014. Ministeriet framhöll att den nya förordningen borde nämnas i motiveringen, även om en komplettering av motiveringen inte föranleder någon ändring i lagförslaget. Från kommunikationsministeriet inkom inget yttrande före den utsatta tidsfristen 28.6.2013.

DETALJMOTIVERING

1 Konventionens innehåll och förhållande till lagstiftningen i Finland samt rekommendationens innehåll

Del I Tillämpningsområde och definitioner

Artikel 1. Konventionen är i princip tillämplig på alla områden av arbetsmarknaden där kemikalier används. Tillämpningsområdet kan begränsas förutsatt att den nationella lagstiftningen garanterar ett skydd på minst samma nivå och att begränsningen sker i samråd med de mest representativa arbetsmarknadsorganisationerna. Konfidentiell information som, om den avslöjades för en konkurrent, skulle kunna skada en arbetsgivares verksamhet, skyddas genom särskilda bestämmelser, som dock inte får sätta arbetstagares hälsa och säkerhet i fara. Konventionen är inte tillämplig på produkter som vid normal användning inte utsätter arbetstagare för kemikalier. Konventionen är inte tillämplig på organismer, men är tillämplig på kemikalier som härrör från organismer.

I Finland ingår bestämmelserna i konventionen i kemikalielagen och de EU-förordningar som hör till lagens tillämpningsområde. På kemikalier samt tillverkning, import, utsläppande på marknaden, distribution, förpackning, försäljning eller annan överlåtelse, upplagring, innehav och förvaring, teknisk och annan användning, export, provning, annonsering samt annan härmed jämförbar hantering av kemikalier tillämpas i Finland kemikalielagen och kemikalieförordningen samt de EU-förordningar som hör till tillämpningsområdet för kemikalielagen.

På grund av lagstiftningens omfattning behövs i Finland inga branscher, företag eller produkter undantas från konventionens tillämpningsområde. Arbetarskyddslagstiftningen gäller alla arbetstagare i arbetsavtals- eller tjänsteförhållande oberoende av arbetets natur. Enligt kemikalielagen kan det genom statsrådets förordning om undantag som gäller landets försvar vid tillämpningen av kemikalielagstiftningen (996/2010) i sådana fall

som är nödvändiga för Finlands försvar och under vissa förutsättningar göras undantag från vad som föreskrivs i kemikalielagen, Reach-förordningen och CLP-förordningen samt i de bestämmelser som Europeiska unionen har meddelat med stöd av nämnda förordningar.

Bestämmelser om skydd av konfidentiell information finns förutom i arbetsavtalslagen (55/2001) även i kemikalielagen, lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) och lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006), nedan *tillsynslagen*.

Artikel 2. I artikeln definieras de i konventionen använda begreppen kemikalier, farliga ämnen, användning av kemikalier i arbetslivet, områden av arbetsmarknaden och arbetstagarnas representanter. I lagstiftningen i Finland används de begrepp som avses i konventionen.

Del II Allmänna principer

Artikel 3. Enligt artikeln ska de mest representativa arbetsmarknadsorganisationerna höras om sättande i kraft av konventionen. Denna regeringsproposition har godkänts av Finlands ILO-delegation, i vilken alla arbetsmarknadsparter är representerade.

Artikel 4. Enligt artikeln ska en konsekvent politik för säkerhet vid användning av kemikalier i arbetslivet utarbetas och upprätthållas i ljuset av nationella förhållanden och praxis och i samråd med de mest representativa arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna. Nämnda politik motsvarar det nationella programmet för farliga kemikalier som baserar sig på regeringsprogrammet och godkändes 2006. Programmet är förvaltningsövergripande och innefattar användning av kemikalier i arbetet. Det nationella programmet för farliga kemikalier motsvarar den politik för säkerhet vid användning av kemikalier i arbetet som avses i konventionen. Enligt regeringsprogrammet för statsminister Jyrki Katainens regering ska genomföra

randet av det nationella kemikalieprogrammet fortgå, och en bedömning av de nuvarande åtgärdernas tillräcklighet göras för att det internationella målet för en minskning av hälso- och miljöriskerna med kemikalier ska kunna nås senast år 2020. I programmet ges rekommendationer med hjälp av vilka de skador som kemikalier orsakar människors hälsa och miljön kan minskas. År 2012 gjordes en halvtidsutvärdering av det nationella kemikalieprogrammet.

Artikel 5. Enligt artikeln får en myndighet av säkerhets- och hälsoskäl förbjuda eller inskränka användningen av vissa farliga kemikalier eller kräva underrättelse eller tillstånd i förväg innan kemikalierna används.

Bestämmelser om förbud mot och begränsning av tillverkning, utsläppande på marknaden eller användning av kemikalier finns i artikel 67 i Reach-förordningen och bilaga XVII till den samt i 43 § i kemikalielagen. I Finland baserar sig de gällande förbuden mot och begränsningarna av kemikalier på bilaga XVII till Reach-förordningen. Med stöd av 45 § i kemikalielagen kan tillsynsmyndigheten förbjuda verksamhetsutövaren att fortsätta med eller upprepa det förfarande som strider mot bestämmelserna eller föreskrifterna och förelägga verksamhetsutövaren att i övrigt fullgöra sina skyldigheter enligt lagen. Den inspektör som avses i tillsynslagen kan meddela ett temporärt förbud enligt 18 § i tillsynslagen, om förseelsen gäller utsläppande på marknaden eller ibruktagande av en kemikalie eller en sådan anordning eller ett sådant föremål som innehåller kemikalier. Enligt 49 § i tillsynslagen ska arbetarskyddsmyndigheten, om den fått kännedom om ett missförhållande eller en bristfällighet i en produkt, i fråga om vilken tillsynen över efterlevnaden av säkerhetsbestämmelserna ankommer på någon annan myndighet, anmäla saken till tillsynsmyndigheten i fråga, t.ex. Tukes.

Reach-förordningen innehåller även bestämmelser om tillståndsförfarandet för vissa ämnen som orsakar särskild skada.

Enligt kemikaliesäkerhetslagen krävs det för industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier antingen en förhandsanmälan till räddningsmyndigheten eller tillstånd

av Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes), beroende på hur omfattande verksamheten är.

Del III Klassificering och beslätade åtgärder

Artikel 6. Enligt artikeln om klassificeringssystem ska myndigheterna i enlighet med nationella eller internationella standarder upprätta ett system och kännetecken med hjälp av vilka kemikalier kan klassificeras enligt den grad och typ av risker dessa innebär, samt fastställa kriterier utifrån vilka kemikalier klassificeras som farliga. Farliga egenskaper hos blandningar som består av flera kemikalier kan bestämmas genom en bedömning av de risker som är förbundna med varje beståndsdel i blandningen. När det gäller transport ska dessa klassificeringssystem och kriterier ta hänsyn till FN:s rekommendationer om transport av farligt gods.

Bestämmelserna om klassificering och märkning har genomförts i kemikalielagen, kemikalieförordningen och social- och hälsovårdsministeriets förordning om grunderna för klassificering samt märkning av kemikalier (807/2001), nedan *förordningen om klassificeringsgrunder*.

Kemikalieförordningen förpliktar till ändamålsenlig klassificering, märkning och förpackning av farliga kemikalier, dvs. sådana ämnen och blandningar som redan i små mängder kan orsaka skada om de hamnar i en organism eller naturen. Närmare bestämmelser om detta finns i förordningarna 5/2010, 414/2011 och 807/2001. De nationella bestämmelserna ersätts stegvis, senast från och med den 1 juni 2015 genom CLP-förordningen.

Vid klassificeringen av kemikalier ska hänsyn tas till de brand- och explosionsfarliga, hälsofarliga och miljöfarliga egenskaper hos kemikalien som kan ge upphov till fara vid normal hantering eller användning av kemikalien. För fastställande av klassificeringen och märkningen ska kemikaliernas egenskaper redas ut genom test i enlighet med vad som föreskrivs i förordningen om klassificeringsgrunder eller i CLP-förordningen. Om uppgifterna om en kemikalies egenskaper har erhållits med de testmetoder som Europeiska gemenskapen har fastställt, kan uppgifterna

användas direkt vid fastställandet av klassificeringen och märkningen. Om uppgifterna har erhållits med andra testmetoder, ska de bedömas i förhållande till fastställda testmetoder, och resultatet av bedömningen ska utnyttjas vid klassificeringen och valet av märkningar. På EU-nivå har det meddelats en harmoniserad klassificering och märkning av flera tusen ämnen (ämnesförteckningen) som finns i bilaga VI till CLP-förordningen. Dessa ämnens finsk- och svenskspråkiga namn finns i social- och hälsovårdsministeriets förordning om kemikalier som avses i bilaga VI till CLP-förordningen (5/2010). Förteckningen över harmoniserad klassificering och märkning, dvs. bilaga VI till CLP-förordningen, uppdateras och kompletteras på det sätt som föreskrivs i CLP-förordningen.

Bestämmelser om transport av farliga ämnen finns i lagen om transport av farliga ämnen. Lagstiftningen om olika former av transport i Finland (väg, järnväg, luft och hav som styckegods) baserar sig på modellreglerna i FN:s rekommendationer om transport av farligt gods. Lagstiftningen om transport av farliga ämnen uppfyller överenskommenheten om internationell transport av farligt gods på väg (ADR) och motsvarande konvention om järnvägstransporter (RID) samt kraven i motsvarande EU-direktiv. Transportförpackningarna ska märkas ut med ämnets FN-nummer, varningsetiketter som visar hur farlig kemikalien som transporteras är och transportklassens nummer. Behållare, containrar och fordon märks ut med varningsskyltar som beskriver graden av fara och där numret på ämnets farosymbol och ämnets FN-nummer i de flesta fall finns. Vid vägtransporter krävs det att föraren har ADR-körtillstånd. I fordonen ska medföras skriftliga säkerhetsföreskrifter för det ämne som transporteras, och av dessa ska framgå hur farligt ämnet är och nödvändiga åtgärder vad gäller bekämpning, skydd och första hjälpen om en olycka eller brand inträffar. I fråga om järnvägstransporter har motsvarande uppgifter samlats i registret över anvisningar om farliga ämnen (VAO).

Artikel 7. Artikeln gäller etikettering och märkning av kemikalier. Alla kemikalier ska märkas så att de kan identifieras. Etikette-

ringen av farliga kemikalier ska ge arbetstarna väsentliga uppgifter om klassificeringen av kemikalier, vilka risker de innebär och de skyddsåtgärder som ska iakttas. Myndigheterna ska i enlighet med nationella eller internationella standarder godkänna krav på märkning eller etikettering. När det gäller transport ska hänsyn tas till FN:s rekommendationer om transport av farligt gods.

Med märkning av kemikalier avses de varningstexter som anges på varningsetiketterna och som baserar sig på klassificeringen. Enligt 17 § i kemikalielagen och bilaga IV till CLP-förordningen ska kemikalier som släpps ut på marknaden vara klassificerade och förpackade och deras emballage etiketterat enligt kemikalielagen eller CLP-förordningen. Tillverkaren, importören eller distributören av en kemikalie samt andra verksamhetsutövare som svarar för att en kemikalie introduceras på marknaden eller överläts för ibruktagande ska se till att det emballage som kemikalien överläts i är hållbart och säkert och att de upplysningar, varningspåskrifter och bruksanvisningar som är nödvändiga för säkerheten och identifieringen finns på emballaget. Om en kemikalie inte överläts förpackad i ett emballage som avses ovan, ska den verksamhetsutövare som svarar för att kemikalien introduceras på marknaden eller överläts för ibruktagande se till att mottagaren på något annat sätt får de upplysningar, varningar och anvisningar som avses ovan. Närmare bestämmelser om emballage finns i 15 § i kemikalieförordningen. Enligt paragrafen ska bl.a. ett emballage som innehåller för minutförsäljning avsedda kemikalier med vissa farliga egenskaper ha en varningssymbol för synskadade och en säkerhetsförslutare. Närmare bestämmelser om detta krav finns i social- och hälsovårdsministeriets förordning om barnskyddande förslutningar och kännbara varningsmärkningar på emballage för farliga kemikalier (414/2011).

Närmare bestämmelser om märkning finns i fråga om den utgående lagstiftningen i 16 § i kemikalieförordningen. Enligt paragrafen ska på emballaget för farliga kemikalier anges preparatets handelsnamn, en annan benämning eller namnet på det farliga ämnet, namn och adressuppgifter för den verksamhetsutövare som är etablerad inom Europeis-

ka gemenskapens område, de farliga ämnen som ingår i preparatet, varningssymboler och deras namn, de standardfraser som anger fara och skyddsåtgärder (R- och S-fraser), ämnets EG-nummer, orden "EY-merkantä, EG-märkning", innehållets mängd och andra påskrifter som en säker användning förutsätter.

Enligt CLP-förordningen ska på farliga kemikaliers förpackningar anges produktbeteckningar, dvs. ämnets namn och identifieringsnummer eller blandningens handelsnamn, namnet på ämnen i blandningen som bidrar till blandningens klassificering, faropiktogram (varningssymboler), signalord, faro- och skyddsangivelser, leverantörens kontaktuppgifter, uppgifter om innehållets mängd vad gäller förpackningar som tillhandahålls allmänheten samt ytterligare uppgifter om, t.ex. de särskilda angivelser som nämns i ämnesförteckningen. I CLP-förordningen föreskrivs det förutom om vad som ska anges på varningsetiketterna även närmare om bl.a. deras utseende och hur de ska fästas på emballaget. Jämfört med den utgående lagstiftningen är skillnaden bl.a. annorlunda varningssymboler, ibruktagande av signalorden "fara" och "varning", H- och P-fraser som faro- och skyddsangivelser, det större antalet faroklasser och farokategorier samt en annorlunda klassificering av blandningar. Varningsetiketterna ska inom övergångsperioderna förnyas i enlighet med CLP-förordningen.

Artikel 8. Artikel 8 gäller säkerhetsföreskrifter för kemikalier. Arbetsgivare ska tillhandahålla säkerhetsföreskrifter för farliga kemikalier med väsentliga uppgifter om kemikalernas sammansättning, leverantör, klassificering, risker, skyddsåtgärder och förfaranden i nödsituationer. Kriterier för utarbetandet av säkerhetsföreskrifter för kemikalier ska fastställas av myndigheterna i enlighet med nationella eller internationella standarder. De namn eller beteckningar som används i säkerhetsföreskrifter för kemikalier ska vara desamma som de som används på etiketten.

Enligt artikel 31 i Reach-förordningen ska leverantören av ett ämne eller en blandning förse mottagaren av ett ämne med ett säkerhetsdatablad som sammanställts i enlighet med bilaga II till förordningen, om ett ämne

klassificeras som farligt eller en blandning klassificeras som farlig, ett ämne är långlivat, bioackumulerande och toxiskt eller mycket långlivat och mycket bioackumulerande, eller ett ämne av andra skäl uppförs på den s.k. kandidatförteckningen som upprättats i enlighet med Reach-förordningen. Närmare bestämmelser om vad som ska anges på säkerhetsdatabladet finns i bilaga II till Reach-förordningen. Bilagan har uppdaterats genom kommissionens förordning (EU) nr 453/2010. Genom ändringförordningen har anvisningar om hur säkerhetsdatabladet ska fyllas i meddelats på två olika sätt, bilaga 1 och 2. Avsikten är att bilaga 1 tillämpas till och med den 1 juni 2015, och efter det tillämpas bilaga 2, eftersom det efter denna dag inte längre är obligatoriskt att på säkerhetsdatabladet meddela den utgående klassificeringen enligt kemikalielagen.

Skyldigheten att inhämta information enligt 7 § i kemikaliesäkerhetslagen förutsätter att verksamhetsutövaren i fråga om de farliga kemikalier eller explosiva varor som utövaren tillverkar, hanterar och upplagrar skaffar sig sådan information om de fysikaliska och kemiska, brand- och explosionsfarliga samt hälso- och miljöfarliga egenskaperna och klassificeringen av dessa som skäligen kan fås och som är tillräckliga för att de förpliktelser som föreskrivs i lagen i fråga ska kunna uppfyllas.

Med stöd av säkerhetsdatabladet ska användarna kunna vidta nödvändiga åtgärder för att skydda människors hälsa, säkerhet i arbetet och miljön. Säkerhetsdatabladet ska ge användarna information om ett ämnes eller en blandnings risker och säker upplagring, hantering och förstöring av ämnet eller blandningen. Enligt artikel 35 i Reach-förordningen ska arbetstagare och deras representanter av sin arbetsgivare beviljas tillgång till information beträffande ämnen eller blandningar som de använder eller kan exponeras för i sitt arbete. Enligt 4 § i statsrådets förordning om kemiska agenser i arbetet (715/2001) ska arbetsgivaren för identifiering av faror och bedömning av risker ha tillräcklig information om egenskaperna och farligheten hos sådana kemiska agenser som förekommer och används på arbetsplatsen. Arbetsgivaren ska för sin del säkerställa att em-

ballagen till farliga kemikalier har märkts och att på arbetsplatsen finns ett behörigt skyddsinformationsblad (säkerhetsdatablad) med uppgifter om kemikalien.

Det har varit obligatoriskt att förnya säkerhetsdatablad så att de motsvarar den nya bilaga II till Reach-förordningen inom de övergångsperioder som anges i förordningen senast den 1 december 2012. Säkerhetsdatablad ska uppdateras enligt artikel 31 i Reach-förordningen alltid när ny information som kan påverka riskhanteringsåtgärderna eller ny information om faror blir tillgänglig, ett tillstånd enligt förordningen har beviljats eller vägrats, eller en begränsning har fastställts. När ett säkerhetsdatablad har omarbetats och mottagarna har fått den nya versionen ska de i säkerhetsdatabladets avsnitt 16 göras uppmärksamma på ändringarna, om dessa ändringar inte har angetts på annan plats i säkerhetsdatabladet. Datum för när säkerhetsdatabladet sammanställdes ska alltid anges. I den nya omarbetade versionen ska det dessutom anges versionnummer, omarbetningsnummer, samt uppgifter om vilken version som ersätts och datum för när den nya versionen ersätter den gamla.

Bestämmelser som motsvarar vad som föreskrivs i artikel 8.3 i konventionen finns i bilaga II till Reach-förordningen. Det namn eller den beteckning som används på säkerhetsdatabladet ska vara samma som används på etiketten.

Artikel 9. Artikel 9 gäller leverantörers ansvar. Leverantörer av kemikalier ska säkerställa att kemikalierna har klassificerats enligt konventionen eller i övrigt bedömts och är märkta så att de kan identifieras, att farliga kemikalier är etiketterade och att säkerhetsföreskrifter för farliga kemikalier tillhandahålls arbetsgivare. Leverantörer av farliga kemikalier ska dessutom säkerställa att arbetsgivare i enlighet med nationell lagstiftning eller praxis tillhandahålls etiketter och säkerhetsföreskrifter som uppdaterats med den nyaste informationen. Leverantörer av kemikalier som ännu inte har klassificerats ska identifiera de kemikalier som levereras och bedöma hur farliga de är utifrån den tillgängliga informationen.

I fråga om artikeln hänvisas till vad som nämnts om klassificering och märkning av

kemikalier samt säkerhetsföreskrifter i samband med artikel 6, 7 och 8. Bestämmelsen i artikel 9.3 motsvarar skyldigheten att inhämta information enligt 16 § i kemikalielagen enligt vilken tillverkaren, importören eller distributören av en kemikalie samt andra verksamhetsutövare som svarar för att en kemikalie introduceras på marknaden eller överläts för ibruktagande ska skaffa sig sådan information om de fysikaliska och kemiska egenskaperna hos kemikalien samt om dess verkningar på hälsan och i miljön, som skäliga kan fås och som räcker till för att kunna uppfylla förpliktelseerna enligt kemikalielagen.

Del IV Arbetsgivares ansvar

Artikel 10. Artikel 10 gäller arbetsgivares ansvar. Arbetsgivare ska säkerställa att kemikalierna som används i arbetslivet är etiketterade eller märkta och att säkerhetsföreskrifter tillhandahålls arbetstagare och deras representanter. Om arbetsgivare mottar kemikalier som inte är ändamålsenligt etiketterade eller märkta eller för vilka det inte tillhandahållits säkerhetsföreskrifter, är det inte tillåtet att använda kemikalierna förrän den saknade informationen erhållits. Arbetsgivare ska säkerställa klassificeringen, identifieringen och bedömningen enligt konventionen av de kemikalier som används samt att nödvändiga försiktighetsåtgärder vidtas. Arbetsgivare ska föra en förteckning över farliga kemikalier som används på arbetsplatsen med hänvisningar till lämpliga säkerhetsföreskrifter. Denna förteckning ska vara tillgänglig för alla arbetstagare och deras representanter.

Bestämmelser om arbetsgivares allmänna skyldighet att identifiera och bedöma risker i anslutning till arbetet och risker som arbetet medför finns i arbetarskyddslagen (738/2002). Bestämmelserna i ovan nämnda lag kompletteras av statsrådets förordning om kemiska agenser i arbetet. Enligt 4 § i förordningen ska arbetsgivaren för sin del säkerställa att emballagen till farliga kemikalier har märkts och att det på arbetsplatsen finns ett behörigt skyddsinformationsblad med uppgifter om kemikalien. Enligt 8 § i förordningen får arbetsgivare inte använda

sådana kemikalier för vilkas del de inte har tillgång till varningspåskrifter och skyddsinformationsblad eller motsvarande uppgifter, och enligt 5 § ska arbetsgivaren föra en uppdaterad förteckning över de kemikalier som används på arbetsplatsen. Av förteckningen ska framgå klassificeringsuppgifterna för varje kemikalie och uppgifter om var ett skyddsinformationsblad om kemikalien finns att tillgå.

Artikel 11. Artikel 11 gäller överföring av kemikalier. När kemikalier överförs till andra behållare eller annan utrustning ska arbetsgivaren säkerställa att arbetstagarna förses med information om ämnets karaktär, de risker som är förbundna med användningen och de nödvändiga skyddsåtgärderna.

Arbetsgivarens allmänna omsorgsplikt enligt 8 § i arbetarskyddslagen förutsätter att arbetsgivaren genom nödvändiga åtgärder sörjer för arbetstagarnas säkerhet och hälsa i arbetet. Enligt 10 § i arbetarskyddslagen ska arbetsgivaren tillräckligt systematiskt reda ut de olägenheter och risker som beror på arbetet, arbetslokalen, arbetsmiljön i övrigt och arbetsförhållandena. Enligt 38 § i arbetarskyddslagen ska arbetstagarnas exponering för kemiska agenser som medför olägenheter eller risker för säkerheten eller hälsan begränsas så att agenserna inte medför olägenheter eller risker för arbetstagarnas säkerhet eller hälsa eller reproduktiva hälsa. Enligt 8 § i statsrådets förordning om kemiska agenser i arbetet ska bl.a. de faror på grund av kemiska agenser som utgör ett hot mot arbetstagares hälsa och säkerhet elimineras eller riskerna därav minimeras. Åtgärder enligt paragrafen är bl.a. ändamålsenliga arbetsmetoder inbegripet arrangemang på arbetsplatsen för en säker hantering, lagring och transport av farliga kemiska agenser samt avfall som innehåller farliga kemiska agenser. I statsrådets förordning om säkerhetskraven vid industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier (856/2012) finns bestämmelser om säkerhetskraven vid industriell hantering och upplagring av de farliga kemikalier som avses i kemikaliesäkerhetslagen. Bestämmelser om konstruktionen och märkningen av behållare med farliga ämnen finns i statsrådets beslut om behållare med farliga ämnen och om märkning av dem (421/1989).

Artikel 12. Artikel 12 gäller exponering. Arbetsgivare ska förhindra att arbetstagare utsätts för kemikalier utöver gränsvärdena, bedöma, övervaka och registrera arbetstagarnas exponering samt säkerställa att de skriftliga uppgifter om arbetsmiljön och exponeringen av arbetstagare som hanterar farliga kemikalier uppfyller myndigheternas krav och finns tillgängliga för arbetstagarna och deras representanter.

Arbetsgivarens allmänna omsorgsplikt enligt 8 § i arbetarskyddslagen förutsätter att arbetsgivaren genom nödvändiga åtgärder sörjer för arbetstagarnas säkerhet och hälsa i arbetet. Enligt 38 § i arbetarskyddslagen ska arbetstagarnas exponering för kemiska agenser som medför olägenheter eller risker för säkerheten eller hälsan begränsas så att agenserna inte medför olägenheter eller risker för arbetstagarnas säkerhet eller hälsa eller reproduktiva hälsa. Bestämmelser om övervakning av exponering finns i 7 § i statsrådets förordning om kemiska agenser i arbetet. Om arbetstagarnas exponering inte annars kan bedömas på ett tillförlitligt sätt, ska arbetsgivaren enligt paragrafen utföra mätningar med regelbundna intervaller. Enligt statsrådets förordning om avvärjande av cancerisk i anslutning till arbete (716/2000) ska arbetsgivare dessutom säkerställa att den exponering som arbetstagaren utsätts för blir så liten som möjligt så att den inte överstiger de gränsvärden som fastställs i förordningen. Bestämmelser om förebyggande och utredning av risker och olägenheter för hälsan som beror på arbetet och arbetsförhållandena finns även i lagen om företagshälsovård (1383/2001).

Artikel 13. Artikel 13 gäller driftskontroll. Arbetsgivare ska göra en bedömning av de risker som är förbundna med användning av kemikalier i arbetslivet och sträva efter att minska riskerna bl.a. genom mindre farliga kemikalier samt teknologi, tekniska skyddsåtgärder, val av arbetsmetoder, arbetshygien och personlig skyddsutrustning. Arbetsgivare ska begränsa exponeringen, tillhandahålla första hjälpen och vidta åtgärder för att möta nödsituationer.

Arbetsgivarens allmänna omsorgsplikt enligt 8 § i arbetarskyddslagen förutsätter att arbetsgivaren genom nödvändiga åtgärder

sörjer för arbetstagarnas säkerhet och hälsa i arbetet. Bestämmelsen kompletteras av 8 § i statsrådets förordning om kemiska agenser i arbetet som gäller allmänna principer för minimering av risker. Enligt paragrafen kan de faror på grund av kemiska agenser som utgör ett hot mot arbetstagarna minskas bl.a. genom planering och organisering av arbetsmetoderna, användning av anordningar och arbetsredskap som är ändamålsenliga med tanke på arbetarskyddet, tillämpande av underhållsrutiner som garanterar säkerheten, och minimering av antalet arbetstagare som exponeras och varaktigheten och styrkan av exponeringen. Åtgärderna motsvarar kraven i artikeln. Bestämmelser om verksamhetsutövarens skyldighet att om möjligt använda kemikalier eller metoder som orsakar mindre fara finns i 16 a § i kemikalielagen. Enligt 38 § i arbetarskyddslagen ska arbetstagarnas exponering för kemiska agenser som medför olägenheter eller risker för säkerheten eller hälsan begränsas så att agenserna inte medför olägenheter eller risker för arbetstagarnas säkerhet eller hälsa eller reproduktiva hälsa. Bestämmelser om övervakning av exponeringen finns i 7 § i statsrådets förordning om kemiska agenser i arbetet. I 11 § i förordningen föreskrivs om olyckor samt tillbud och nödsituationer. Arbetsgivaren ska med tanke på olyckor samt tillbud och nödsituationer förfoga över en handlingsplan som omfattar rutiner för skydd av arbetstagarna, vidtagande av räddningsåtgärder, givande av första hjälpen och ordnandet av lämpliga säkerhetsövningar med regelbundna intervaller.

Artikel 14. Artikel 14 gäller destruktion av farliga kemikalier och behållare som har tömts, och detta ska ske i enlighet med nationell lagstiftning och praxis så att hälsa eller miljön inte äventyras.

I fråga om artikeln hänvisas det till 8 § i statsrådets förordning om kemiska agenser i arbetet, vars innehåll har utretts i samband med artikel 11. Utöver detta finns det bestämmelser om återvinning och destruktion av kemikalier som inte längre används i avfallslagen (646/2011).

Artikel 15. Artikel 15 gäller arbetsgivares skyldighet att informera arbetstagarna om de risker som är förbundna med kemikalier samt

instruera och utbilda dem för att säkerställa en säker användning av kemikalier.

Bestämmelser om undervisning och handledning för arbetstagarna finns i 14 § i arbetarskyddslagen. Enligt paragrafen ska arbetsgivaren ge arbetstagarna tillräcklig information om olägenheterna och riskerna på arbetsplatsen och se till att arbetstagarna med beaktande av sitt yrkeskunnande och sin arbetserfarenhet får tillräcklig introduktion i arbetet, arbetsförhållandena på arbetsplatsen, arbets- och produktionsmetoderna, de arbetsredskap som används i arbetet och deras korrekta användning samt säkra arbetssätt i synnerhet innan ett nytt arbete eller en ny uppgift inleds eller arbetsuppgifterna ändras samt innan nya arbetsredskap eller arbets- eller produktionsmetoder tas i bruk. Vid behov ges arbetstagarna kompletterande undervisning och handledning.

Enligt 16 § i statsrådets förordning om kemiska agenser i arbetet ska arbetsgivaren ge arbetstagarna utbildning och handledning. Detta ska omfatta de uppgifter som den riskbedömning som avses i förordningen förutsätter och tilläggsuppgifter alltid då situationen förändras, undervisning och handledning om försiktighetsåtgärder, benämningarna på de farliga kemikalier som förekommer på arbetsplatsen och de risker som dessa medför samt sådan undervisning och handledning som trygg användning förutsätter.

Artikel 16. Artikel 16 gäller samarbetet mellan arbetsgivare och arbetstagare vad gäller säkerhet vid användning av kemikalier.

Bestämmelser om samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare i frågor som gäller arbetarskydd finns i 17 § i arbetarskyddslagen. Enligt paragrafen ska arbetsgivaren och arbetstagarna tillsammans upprätthålla och förbättra säkerheten på arbetsplatsen. Arbetsgivaren ska i tillräckligt god tid ge arbetstagarna behövlig information om sådant som påverkar säkerheten, hälsan och andra arbetsförhållanden på arbetsplatsen samt om bedömningar och andra utredningar och planer som gäller dessa frågor. Arbetsgivaren ska också se till att dessa frågor behandlas i tillräckligt god tid mellan arbetsgivaren och arbetstagarna eller företrädare för dem.

Bestämmelser om samarbete på arbetsplatser vad gäller arbetarskydd finns även i till-

synslagen. Bestämmelserna i den gäller arbetarskyddschefens, arbetarskyddsfullmäktigens och ersättarnas samt arbetarskyddskommissionens uppgifter och hur de utses och väljs.

Artikel 17. Enligt artikeln ska arbetstagare samarbeta med sina arbetsgivare och iakttä arbetstagarens anvisningar om säkerheten vid användning av kemikalier. Arbetstagare ska vidta alla rimliga åtgärder med hjälp av vilka riskerna i samband med användning av kemikalier i arbetet kan minskas.

I 18 § i arbetarskyddslagen föreskrivs om arbetstagarnas allmänna skyldigheter. Arbetstagarna ska iakttä de föreskrifter och anvisningar som arbetsgivaren meddelar i enlighet med sina befogenheter. Arbetstagarna ska även i övrigt iakttä den ordning och renlighet samt omsorgsfullhet och försiktighet som arbetet och arbetsförhållandena förutsätter och som behövs för att upprätthålla säkerhet och hälsa. Enligt 19 § i lagen ska en arbetstagare underrätta arbetsgivaren och arbetarskyddsfullmäktigen om fel och bristfälligheter som han eller hon upptäckt i arbetsförhållanden eller arbetsmetoder, maskiner, andra arbetsredskap, personlig skyddsutrustning eller andra anordningar och som kan medföra risker för arbetstagarnas säkerhet eller hälsa. Arbetstagaren ska även i enlighet med sin erfarenhet, den undervisning och handledning som arbetsgivaren gett samt sin yrkesskicklighet och sina möjligheter avlägsna fel och bristfälligheter som han eller hon upptäckt och som orsakar uppenbar fara.

Artikel 18. Artikeln gäller arbetstagares och arbetstagarrepresentanters rättigheter. Arbetstagare har rätt att avlägsna sig från fara i samband med användning av kemikalier, när de har skälig anledning att tro att det föreligger en överhängande och allvarlig risk för deras hälsa och säkerhet. Arbetstagare som avlägsnar sig från en ovannämnd fara eller som utövar andra rättigheter enligt konventionen ska skyddas mot orättmätiga påföljder. Arbetstagare och deras representanter har rätt till uppgifter och utbildning om kemikalier, de faror de medför och hur man skyddar sig, den information som ges på etiketter och genom märkning, säkerhetsföreskrifter och annan information enligt konventionen. Arbetsgivaren har rätt att skydda

sammansättningen hos en kemisk blandning som avses i punkt 3, på det sätt som avses i artikel 1 i konventionen, om avslöjandet av sammansättningen skulle kunna skada arbetsgivarens verksamhet.

Bestämmelser om arbetstagarens rätt att vägra utföra arbete finns i 23 § i arbetarskyddslagen. En arbetstagare har rätt att vägra utföra ett arbete som medför allvarlig fara för arbetstagarens eller andra arbetstagares liv eller hälsa. Arbetsgivaren eller dennes företrädare ska så snart som möjligt underrättas om att arbetet inte utförs. Rätten att vägra utföra arbete kvarstår till dess arbetsgivaren har avlägsnat riskfaktorerna eller annars sett till att arbetet kan utföras tryggt.

Bestämmelsen om förbud mot orättmätiga påföljder motsvarar bestämmelserna i 7 kap. 2 § i arbetsavtalslagen (55/2001) om icke-tillåtna uppsägningsgrunder och kravet enligt 2 kap. 2 § om diskrimineringsförbud och opartiskt bemötande, enligt vilket arbetsgivaren inte utan godtagbart skäl får särbehandla arbetstagare. Motsvarande bestämmelser finns i statstjänstemannalagen (750/1994) och lagen om kommunala tjänsteinnehavare (304/2003).

Artikel 19. Enligt artikeln ska en stat som exporterar kemikalier underrätta varje importerande land om de förbud mot att använda kemikalier av säkerhets- och hälsoskäl som den exporterande staten meddelat.

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 689/2008 om export och import av farliga kemikalier gäller kemikalier som är förbjudna eller underkastade stränga restriktioner i syfte att skydda människors hälsa eller miljön inom unionens område. Enligt förordningen behövs det en exportanmälan eller ett förhandsgodkännande av importlandet innan de kemikalier som anges i bilaga 1 till förordningen kan exporteras från unionen. Genom ovannämnda förordning genomfördes förpliktelseerna i Rotterdamkonventionen om förfarandet med förhandsgodkännande sedan information lämnats för vissa farliga kemikalier och bekämpningsmedel i internationell handel (FördrS 107/2004). Förordningen är som sådan direkt tillämplig rätt. Bestämmelser om detaljerna för genomförandet finns i kemikalielagens 42 § som gäller export av kemikalier. I stället för förord-

ning (EG) nr 689/2008 har den nya förordningen (EG) nr 649/2012 om export och import av farliga kemikalier antagits. Den nya förordningen publicerades den 27 juli 2012. Genom den nya förordningen upphävs förordning (EG) nr 689/2008 från och med den 1 mars 2014, då den nya förordningen börjar tillämpas.

I fråga om farliga kemikalier avses med export att kemikalier som är underkastade restriktioner exporteras till tredjeländer. Dessa kemikalier är uppräknade i del 1 i bilaga I och i bilaga V till förordningen. Den som till tredjeländer exporterar kemikalier som avses i del 1 i bilaga I ska göra en exportanmälan enligt artikel 7 till vart och ett av tredjeländerna innan kemikalien exporteras och därefter före exporten vart kalenderår. Anmälan görs till Finlands miljöcentral som fungerar som nationell myndighet i enlighet med förordningen. Finlands miljöcentral sänder anmälan vidare till kommissionen, som sänder den till mottagarlandets behöriga myndighet.

Artiklarna 20-27. Artiklarna innehåller de sedvanliga slutbestämmelserna i ILO:s konventioner. De gäller bl.a. ikraftträdande, revidering och uppsägning av konventionen samt giltigheten i fråga om konventionstextens språk.

I rekommendationen som kompletterar konventionen behandlas klassificering, etikettering och märkning av kemikalier, säkerhetsföreskrifter, övervakning av exponering, driftskontroll inom arbetsplatsen, medicinsk övervakning, första hjälpen och nödsituationer, samarbete och arbetstagares rättigheter.

2 Lagförslag

1 §. Paragrafen innehåller en sedvanlig blankettlagbestämmelse om sättande i kraft av alla de bestämmelser i konventionen som hör till området för lagstiftningen. För de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen redogörs nedan i det avsnitt som behandlar behovet av riksdagens samtycke.

2 §. Paragrafen innehåller en sedvanlig bestämmelse om ikraftträdande enligt vilken bestämmelser om sättande i kraft av de övriga bestämmelserna i konventionen och om lagens ikraftträdande utfärdas genom förordning av statsrådet. Lagen avses träda i kraft

samtidigt som konventionen träder i kraft för Finlands del.

3 Ikraftträdande

Konventionen trädde i kraft internationellt den 4 november 1993 när det hade förflutit tolv månader efter den dag då Internationella arbetsbyråns generaldirektör hade registrerat två medlemsstaters ratifikationer. Därefter träder konventionen i kraft för varje medlemsstat tolv månader efter den dag då dess ratifikation har registrerats.

En medlemsstat som har ratificerat konventionen kan säga upp den då tio år förflutit från den dag då konventionen först trätt i kraft genom en skrivelse som sänds till Internationella arbetsbyråns generaldirektör för registrering. Uppsägningen träder i kraft ett år efter den dag då den har registrerats. En medlemsstat som inte inom ett år efter utgången av nämnda tioårsperiod utnyttjar sin uppsägningsrätt, är bunden att följa konventionen under följande period om tio år. Konventionen får sägas upp efter varje period om tio år.

4 Behovet av riksdagens samtycke och behandlingsordning

4.1 Utgångspunkter för bedömningen

Enligt 94 § 1 mom. i grundlagen krävs riksdagens godkännande för fördrag och andra internationella förpliktelser som innehåller sådana bestämmelser som hör till området för lagstiftningen eller annars har avsevärd betydelse, eller som enligt grundlagen av någon annan anledning kräver riksdagens godkännande.

Bestämmelser i ett fördrag eller någon annan internationell förpliktelse ska anses höra till området för lagstiftningen, om den gäller utövande eller begränsning av någon grundläggande fri- eller rättighet som är skyddad i grundlagen, om den i övrigt gäller grunderna för individens rättigheter och skyldigheter, om den sak som bestämmelsen gäller enligt grundlagen ska föreskrivas i lag eller om det finns lagbestämmelser om den sak som lagen gäller eller det enligt rådande uppfattning i Finland ska lagstiftas om saken. Detta är fal-

let oavsett om en bestämmelse strider mot eller överensstämmer med en lagbestämmelse i Finland (GrUU 11/2000 rd, GrUU 12/2000 rd och GrUU 19/2010 rd).

Med blandade avtal avses avtal i vilka både Europeiska unionen och en eller flera av unionens medlemsstater är parter. Med blandade avtal jämställs även sådana avtal där unionen inte kan vara avtalspart, men där de medlemsstater som är avtalspart handlar på unionens vägnar (GrUU 16/2004 rd).

Grundlagsutskottet har ansett det viktigt att propositioner om fördrag som involverar delad behörighet för unionen och medlemsstaterna måste beredas med tillbörlig hänsyn till behörighetsfördelningen. Det ska av en proposition framgå till vilka delar fördragen ingår i Finlands behörighet (GrUU 6/2011 rd, GrUU 6/2005 rd och GrUU 62/2010 rd).

4.2 Bestämmelser som omfattas av Finlands behörighet

I artiklarna 2—6 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, nedan *EUF-fördraget*, föreskrivs om hur befogenheterna fördelas mellan unionen och medlemsstaterna. Enligt artikel 4 i EUF-fördraget ska unionen ha delad befogenhet med medlemsstaterna om den genom fördragen tilldelas en befogenhet som inte omfattas av de områden som avses i artiklarna 3 och 6. I artikel 3 uppräknas de områden där unionen har exklusiv befogenhet och i artikel 6 de områden där unionen ska ha befogenhet att vidta åtgärder för att stödja, samordna eller komplettera medlemsstaternas åtgärder. När fördragen tilldelar unionen en befogenhet som ska delas med medlemsstaterna på ett visst område, får unionen och medlemsstaterna, enligt artikel 2.2 i EUF-fördraget, lagstifta och anta rättsligt bindande akter på detta område. Medlemsstaterna ska utöva sin befogenhet i den mån som unionen inte har utövat sin befogenhet.

Bestämmelser om unionens interna befogenhet i ärenden som gäller arbetarskydd finns i unionens grundfördrag. Enligt artikel 153.1 i EUF-fördraget är syftet med unionens socialpolitik förbättringar, särskilt av arbetsmiljön, för att skydda arbetstagarnas hälsa och säkerhet. Artikel 218.6 som i tillämpliga

delar tillämpas tillsammans med artikel 114, erbjuder en rättslig grund för en tillnärmning av lagstiftningen med unionslagstiftningen inom området klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar.

Av de ovannämnda bestämmelserna i fördragen följer att befogenheterna mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater till sin karaktär i princip är delade inom området för konventionen.

Bestämmelser om förhållandet mellan unionens interna befogenhet och en extern avtalsbefogenhet finns i artiklarna 3 och 216 i EUF-fördraget. Enligt artikel 216.1 i EUF-fördraget får unionen ingå avtal med ett eller flera tredjeländer eller internationella organisationer bl.a. om ingåendet av avtal kan komma att inverka på gemensamma regler eller räckvidden för dessa. Enligt artikel 3.2 ska unionen ha exklusiv befogenhet att ingå ett sådant avtal i den mån ingåendet kan påverka gemensamma regler eller ändra räckvidden för dessa. Bestämmelserna om unionens exklusiva avtalsbefogenhet i artikel 3.2 i EUF-fördraget grundar sig på EU-domstolens rättspraxis i fråga om unionens externa befogenhet (RP 23/2008 rd). När unionen har antagit gemensamma regler – oavsett form – för genomförandet av en i fördraget föreskriven gemensam politik, ska medlemsstaterna enligt EU-domstolens praxis inte längre anses ha rätt att vare sig individuellt eller ens gemensamt ingå avtal med tredjeland om förpliktelser som kan inverka på dessa bestämmelser (mål 22/70, kommission mot rådet). Unionen får extern behörighet genom att utöva sin interna behörighet när de internationella åtagandena omfattas av tillämpningsområdet för de gemensamma bestämmelserna eller i varje fall av ett område som redan i stor utsträckning regleras av sådana bestämmelser (mål C-469/98, kommissionen mot Finland).

Unionen har utövat sin interna behörighet genom att utfärda CLP-förordningen. Protokoll nr 25 om utövandet av delade befogenheter, som fogats till grundfördragen, gäller artikel 2.2 i EUF-fördraget. När unionen vidtar åtgärder på ett visst område ska enligt protokollet tillämpningsområdet för detta befogenhetsutövande endast omfatta de delar

som styrs av unionsakten i fråga och således inte omfatta hela området.

Unionen har utifrån vad som nämnts ovan exklusiv befogenhet att godkänna de bestämmelser i konventionen i fråga om vilka unionen har utövat sin interna befogenhet i de frågor som avses där. Till övriga delar faller bestämmelserna i konventionen inom Finlands befogenhet.

4.3 Bestämmelser som hör till området för lagstiftningen

Bestämmelserna i artikel 1 i konventionen om konventionens tillämpningsområde, begränsning av det och skydd av konfidentiell information hör till området för lagstiftningen, eftersom det förutom i kemikalielagen finns motsvarande bestämmelser även i arbetarskyddslagen, arbetsavtalslagen, lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och tillsynslagen.

Bestämmelserna i artikel 2 gäller tolkningen av de i konventionen använda begreppen kemikalier, farliga ämnen, användning av kemikalier i arbetslivet, områden av arbetsmarknaden och arbetstagarnas representanter. Bestämmelserna hör till området för lagstiftningen, eftersom det förutom i kemikalielagen föreskrivs om motsvarande begrepp även i kemikaliesäkerhetslagen, Reach-förordningen, avfallslagen och tillsynslagen.

Bestämmelsen i artikel 5 gäller myndighets rätt att förbjuda eller inskränka användningen av vissa farliga kemikalier eller kräva underrättelse på förhand innan kemikalierna används. Bestämmelsen hör till området för lagstiftningen, eftersom motsvarande bestämmelser finns i kemikalielagen, Reach-förordningen och tillsynslagen.

Enligt artikel 6 i konventionen ska man i samband med transport ta hänsyn till FN:s rekommendationer om transport av farliga ämnen. Bestämmelsen hör till området för lagstiftningen, eftersom det föreskrivs om transport av farliga ämnen i lagen om transport av farliga ämnen. Bestämmelser om fastställande av klassificering och märkning finns i CLP-förordningen.

Bestämmelserna i artikel 7 gäller märkning av kemikalier, etikettering av farliga kemikalier och att man vid transport ska ta hänsyn

till Förenta nationernas rekommendationer om transport av farliga ämnen. Bestämmelserna hör till området för lagstiftningen, eftersom det föreskrivs om märkning av kemikalier, etikettering av farliga kemikalier och vad som ska anges på etiketterna i kemikalielagen, CLP-förordningen och i fråga om transport i lagen om transport av farliga ämnen.

Bestämmelserna i artikel 8 gäller säkerhetsföreskrifter för kemikalier. För farliga kemikalier ska säkerhetsföreskrifter med detaljerade, väsentliga uppgifter tillhandahållas arbetsgivare. Bestämmelserna hör till området för lagstiftningen, eftersom det föreskrivs om säkerhetsföreskrifter i Reach-förordningen och i kemikaliesäkerhetslagen.

Bestämmelserna i artikel 9 gäller leverantörers ansvar att säkerställa att kemikalier har klassificerats, bedömts och märkts och kan identifieras, att farliga kemikalier är etiketterade, och att säkerhetsföreskrifter tillhandahålls arbetsgivare samt skyldigheten för leverantörer av kemikalier som ännu inte har klassificerats att identifiera de kemikalier som levereras. Bestämmelserna hör till området för lagstiftningen, eftersom det föreskrivs om märkning och etikettering av kemikalier i kemikalielagen och CLP-förordningen. Bestämmelser om skyldigheten att inhämta information i fråga om kemikalier finns förutom i kemikalielagen även i kemikaliesäkerhetslagen. Bestämmelser om säkerhetsdatablad finns i Reach-förordningen.

Bestämmelserna i artikel 10 gäller arbetsgivares ansvar att säkerställa att de kemikalier som används i arbetet är etiketterade eller märkta, att arbetstagare tillhandahålls säkerhetsföreskrifter, att de kemikalier som används är klassificerade och identifierade enligt konventionen samt att ändamålsenliga försiktighetsåtgärder vidtas. I artikeln föreskrivs dessutom om att det är förbjudet att använda kemikalier för vilka märkningar och säkerhetsföreskrifter saknas. Bestämmelserna hör till området för lagstiftningen, eftersom det föreskrivs om arbetsgivares ansvar för att identifiera och bedöma risker i anslutning till arbetet och risker som arbetet medför i arbetarskyddslagen.

Enligt artikel 11 i konventionen ska arbetsgivare, när kemikalier överförs till andra be-

hållare eller annan utrustning, säkerställa att innehållet anges så att arbetstagarna får kännedom om vilket ämne det är fråga om, de risker som är förbundna med användningen av det samt vilka skyddsåtgärder som ska iakttas. Bestämmelserna hör till området för lagstiftningen, eftersom det i arbetarskyddslagen föreskrivs om arbetsgivares skyldighet att identifiera och bedöma risker i anslutning till arbetet och risker som arbetet medför.

Bestämmelserna i artikel 12 gäller förhindrande, bedömning, övervakning och registrering av exponering, bevarande av uppgifter om arbetstagares exponering och arbetstagares och deras representanters rätt att använda de registrerade uppgifterna. Bestämmelserna hör till området för lagstiftningen, eftersom det i lagen om företagshälsovård föreskrivs om förebyggande och utredning av risker och olägenheter för hälsan som beror på arbetet och arbetsförhållandena.

Enligt artikel 13 i konventionen är arbetsgivare skyldiga att bedöma de risker som är förbundna med användning av kemikalier i arbetet på det sätt som avses i artikeln, begränsa exponeringen, tillhandahålla första hjälpen och vidta åtgärder för att möta nödsituationer. Bestämmelserna hör till området för lagstiftningen, eftersom det i arbetarskyddslagen föreskrivs om arbetsgivares skyldighet att genom nödvändiga åtgärder sörja för arbetstagares säkerhet och hälsa i arbetet. I kemikalielagen och kemikaliesäkerhetslagen finns det dessutom bestämmelser om verksamhetsutövarers skyldighet att använda de minst farliga kemikalierna.

Bestämmelserna i artikel 14 gäller destruktion av kemikalier och tomma behållare. Bestämmelserna hör till området för lagstiftningen, eftersom det föreskrivs om återvinning och destruktion av kemikalier som inte längre används i avfallslagen.

Enligt artikel 15 ska arbetsgivare informera arbetstagarna om de risker som är förbundna med exponering för kemikalier som används på arbetsplatsen, instruera arbetstagarna om hur de ska använda den information som ges på etiketter och utbilda arbetstagarna för att säkerställa en säker användning av kemikalier. Bestämmelserna hör till området för lagstiftningen, eftersom det i arbetarskyddslagen

föreskrivs om undervisning och handledning för arbetstagare.

Bestämmelsen i artikel 16 gäller samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare. Bestämmelsen hör till området för lagstiftningen, eftersom det föreskrivs om samarbetet mellan arbetsgivare och arbetstagare i arbetarskyddslagen och tillsynslagen.

Bestämmelserna i artikel 17 gäller arbetstagares skyldigheter att samarbeta med sina arbetsgivare, iakttä anvisningar som gäller säkerhet vid användning av kemikalier och vidta åtgärder för att minimera risker. Bestämmelserna hör till området för lagstiftningen, eftersom det i arbetarskyddslagen föreskrivs om arbetsgivares skyldighet att iakttä de anvisningar som arbetsgivare meddelar i enlighet med sina befogenheter och underätta arbetsgivare och arbetarskyddsfullmäktigen om bristfälligheter i arbetsförhållandena.

Bestämmelserna i artikel 18 gäller arbetstagares rätt att avlägsna sig från en fara i samband med användning av kemikalier utan orättmätiga påföljder och arbetstagares och deras representanters rätt till uppgifter och utbildning om kemikalier som används i arbetet, kemikaliernas farliga egenskaper och de försiktighetsåtgärder som ska iakttas, den information som ges på etiketter och genom märkning, säkerhetsföreskrifter och annan information som ska bevaras enligt konventionen samt arbetsgivares rätt att skydda uppgifter som kan identifiera en beståndsdel i en kemisk blandning. Bestämmelserna hör till området för lagstiftningen, eftersom det i arbetarskyddslagen föreskrivs om arbetstagares rätt att vägra utföra arbete, i arbetsavtalslagen, statstjänstemannalagen och lagen om kommunala tjänsteinnehavare om kravet på diskrimineringsförbud och opartiskt bemötande, i arbetarskyddslagen om arbetstagares rätt att få information om och undervisning i frågor som gäller arbetarskydd och i arbetsavtalslagen, lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, tillsynslagen och kemikalielagen om skydd av konfidentiell information.

Bestämmelsen i artikel 19 om det exporterande landets skyldighet att underrätta varje importerande land om förbud mot eller begränsningar av användningen av farliga ke-

mikalier hör till området för lagstiftningen, eftersom det föreskrivs om export av kemikalier i kemikalielagen.

I rekommendationen som kompletterar konventionen behandlas klassificering och besläktade åtgärder, arbetsgivares ansvar och samarbete.

4.4 Behandlingsordning

Konventionen innehåller inga bestämmelser som berör grundlagen på det sätt som avses i dess 94 § 2 mom. eller 95 § 2 mom. Enligt regeringens uppfattning kan konventionen således godkännas med enkel majoritet

och förslaget till lag om sättande i kraft av den godkännas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 94 § i grundlagen föreslås att *riksdagen godkänner den i Genève den 25 juni 1990 antagna konventionen nr 170 om säkerhet vid användning av kemikalier i arbetet till de delar den omfattas av Finlands behörighet.*

Eftersom konventionen innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen föreläggs riksdagen samtidigt följande lagförslag:

Lag

om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen om säkerhet vid användning av kemikalier i arbetet

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i den i Genève den 25 juni 1990 antagna konventionen nr 170 om säkerhet vid användning av kemikalier i arbetet gäller som lag sådana Finland har förbundit sig till dem.

2 §

Om sättande i kraft av de övriga bestämmelserna i konventionen och om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av statsrådet.

Helsingfors den 29 augusti 2013

Vid förhinder för statsministern, utrikesminister

ERKKI TUOMIOJA

Social- och hälsovårdsminister *Paula Risikko*

*Fördragstext***KONVENTION (NR 170)****OM SÄKERHET VID ANVÄNDNING AV
KEMIKALIER I ARBETET**

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens,

som har sammankallats till Genève av styrelsen för internationella arbetsbyrå och samlats där den 6 juni 1990 till sitt sjuttio-sjunde möte,

som beaktar tillämpliga internationella konventioner och rekommendationer på arbetslivets område och särskilt 1971 års konvention och rekommendation om bensen, 1974 års konvention och rekommendation om yrkescancer, 1977 års konvention och rekommendation om arbetsmiljön (luftföroreningar, buller och vibrationer), 1981 års konvention och rekommendation om arbetarskydd och arbetsmiljö, 1985 års konvention och rekommendation om företagshälsovård, 1986 års konvention och rekommendation om asbest samt den år 1980 ändrade förteckningen över yrkessjukdomar, fogad till 1964 års konvention om förmåner vid yrkesskada,

som beaktar att skyddet av arbetstagare mot skadliga effekter av kemikalier även bidrar till att skydda allmänheten och miljön,

som beaktar att arbetstagare har behov av och rätt till information om de kemikalier som de använder i arbetslivet,

som anser att det är nödvändigt att förebygga eller minska förekomsten av sjukdomar och skador i arbetslivet som orsakas av kemikalier genom att

a) säkerställa att alla kemikalier utvärderas för att fastställa vilka risker de utgör,

b) utarbeta en ordning som gör det möjligt för arbetsgivare att erhålla upplysningar från leverantörer om de kemikalier som används i arbetslivet så att de kan genomföra effektiva program för att skydda arbetstagare mot ris-

C170 CONVENTION**SUR LES PRODUITS CHIMIQUES,
1990**

La Conférence générale de l'Organisation internationale du Travail,

Convoquée à Genève par le Conseil d'administration du Bureau international du Travail, et s'y étant réunie le 6 juin 1990, en sa soixante-dix-septième session;

Notant les conventions et recommandations internationales du travail pertinentes, en particulier la convention et la recommandation sur le benzène, 1971; la convention et la recommandation sur le cancer professionnel, 1974; la convention et la recommandation sur le milieu de travail (pollution de l'air, bruit et vibrations), 1977; la convention et la recommandation sur la sécurité et la santé des travailleurs, 1981; la convention et la recommandation sur les services de santé au travail, 1985; la convention et la recommandation sur l'amiante, 1986, et la liste des maladies professionnelles, annexée à la convention sur les prestations en cas d'accidents du travail et de maladies professionnelles, 1964, telle qu'elle a été amendée en 1980;

Notant que la protection des travailleurs contre les effets nocifs des produits chimiques renforce aussi la protection du public et de l'environnement;

Notant que l'accès aux informations concernant les produits chimiques utilisés sur leur lieu de travail répond à un besoin et constitue un droit des travailleurs;

Considérant qu'il est essentiel de prévenir les maladies et lésions professionnelles dues aux produits chimiques, ou d'en réduire l'incidence:

(a) en s'assurant que tous les produits chimiques font l'objet d'une évaluation pour déterminer les dangers qu'ils présentent;

(b) en mettant à la disposition des employeurs un système visant à permettre d'obtenir des fournisseurs des informations sur les produits chimiques utilisés au travail afin qu'ils puissent mettre en place des programmes efficaces de protection des travail-

ker som hänför sig till kemikalier,

c) ge arbetstagare information om de kemikalier som används på deras arbetsplatser och om lämpliga förebyggande åtgärder så att de effektivt kan delta i skyddsprogram,

d) fastställa principer för sådana program för att säkerställa att kemikalier används på ett betryggande sätt,

som tar hänsyn till behovet av samarbete inom det internationella programmet för säkerhet vid användning av kemikalier mellan internationella arbetsorganisationen, Förenta Nationernas miljöprogram och Världshälsoorganisationen samt med Förenta Nationernas livsmedels- och jordbruksorganisation och Förenta Nationernas organisation för industriell utveckling och som samtidigt beaktar de tillämpliga instrument, regler och riktlinjer som dessa organisationer utfärdar,

som har beslutat att anta vissa förslag angående säkerhet vid användning av kemikalier i arbetet, vilken fråga är den femte punkten på mötets dagordning, och

som har beslutat att dessa förslag skall ta formen av en internationell konvention,

antar denna dag, den 25 juni 1990, följande konvention, som kan kallas 1990 års konvention om kemikalier.

DEL I

Tillämpningsområde och definitioner

Artikel 1

1. Denna konvention är tillämplig på alla områden av arbetsmarknaden där kemikalier används.

2. Behörig myndighet i en medlemsstat som ratificerar denna konvention kan, efter samråd med de mest representativa arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna och på

leurs contre les dangers liés aux produits chimiques;

(c) en fournissant aux travailleurs des informations au sujet des produits chimiques utilisés sur leur lieu de travail et des mesures préventives appropriées afin qu'ils puissent participer efficacement aux programmes de protection;

(d) en établissant les principes de tels programmes afin d'assurer la sécurité dans l'utilisation des produits chimiques;

Se référant à la nécessité d'une coopération au sein du Programme international sur la sécurité des substances chimiques entre l'Organisation internationale du Travail, le Programme des Nations Unies pour l'environnement, l'Organisation mondiale de la santé, ainsi qu'avec l'Organisation des Nations Unies pour l'alimentation et l'agriculture et l'Organisation des Nations Unies pour le développement industriel et notant les instruments, codes et guides pertinents promulgués par ces organisations;

Après avoir décidé d'adopter diverses propositions relatives à la sécurité dans l'utilisation des substances chimiques au travail, question qui constitue le cinquième point à l'ordre du jour de la session;

Après avoir décidé que ces propositions prendraient la forme d'une convention internationale,

adopte, ce vingt-cinquième jour de juin mil neuf cent quatre-vingt-dix, la convention ci-après, qui sera dénommée Convention sur les produits chimiques, 1990.

PARTIE I.

CHAMP D'APPLICATION ET DEFINITIONS

Article 1

1. La présente convention s'applique à toutes les branches d'activité économique où l'on utilise des produits chimiques.

2. Après consultation des organisations les plus représentatives d'employeurs et de travailleurs intéressés, et sur la base d'une évaluation des dangers en cause ainsi que des mesures de protection à mettre en oeuvre,

grundval av en bedömning av såväl risker som de skyddsåtgärder som skall vidtas,

a) undanta från tillämpningen av konventionen eller vissa bestämmelser i denna, särskilda branscher, företag eller produkter när

i) speciella problem av väsentlig betydelse uppstår; och

ii) det samlade skydd som ges enligt nationell lagstiftning och praxis inte är sämre än det som skulle följa av en fullständig tillämpning av konventionens bestämmelser;

b) skall fastställa särskilda bestämmelser för att skydda konfidentiell information som, om den avslöjades för en konkurrent, skulle kunna skada en arbetsgivares verksamhet, förutsatt att arbetstagares hälsa och säkerhet inte därigenom sätts i fara.

3. Denna konvention är inte tillämplig på artiklar som vid normal eller rimligen förutsebar användning inte utsätter arbetstagare för farliga kemikalier.

4. Denna konvention är inte tillämplig på organismer, men är tillämplig på kemikalier som härrör från organismer.

Artikel 2

Vid tillämpningen av denna konvention avses med uttrycket

a) "kemikalier" kemiska element och föreningar samt blandningar därav, vare sig de är naturliga eller syntetiska;

b) "farlig kemikalie" varje kemikalie som har klassificerats som farlig enligt artikel 6 eller för vilken det föreligger relevant information som anger att produkten är farlig;

c) "användning av kemikalier i arbetslivet" varje yrkesmässig verksamhet där en arbetstagare kan utsättas för en kemikalie, innefattande

- i) framställning av kemikalier;
- ii) hantering av kemikalier;
- iii) lagring av kemikalier;
- iv) transport av kemikalier;

l'autorité compétente d'un Membre qui ratifie la convention:

(a) pourra exclure de l'application de la convention ou de certaines de ses dispositions des branches d'activité économique, des entreprises ou des produits particuliers:

(i) lorsque se posent des problèmes particuliers d'une importance suffisante;

(ii) lorsque, dans son ensemble, la protection accordée en vertu de la législation et de la pratique nationales n'est pas inférieure à celle qui résulterait de l'application intégrale des dispositions de la convention;

(b) devra établir des dispositions spéciales afin de protéger les informations confidentielles dont la divulgation à un concurrent serait de nature à nuire aux activités d'un employeur, pour autant que la sécurité et la santé des travailleurs ne s'en trouvent pas compromises.

3. La convention ne s'applique pas aux articles qui, dans des conditions normales ou raisonnablement prévisibles d'utilisation, n'entraînent pas l'exposition des travailleurs à un produit chimique dangereux.

4. La convention ne s'applique pas aux organismes, mais s'applique aux produits chimiques qui en sont dérivés.

Article 2

Aux fins de la convention:

(a) les termes produits chimiques s'appliquent aux éléments et composés chimiques, et à leurs mélanges, qu'ils soient naturels ou synthétiques;

(b) les termes produit chimique dangereux comprennent tout produit chimique ayant été classé comme dangereux conformément à l'article 6, ou au sujet duquel il existe des informations pertinentes indiquant que ce produit est dangereux;

(c) les termes utilisation des produits chimiques au travail signifient toute activité professionnelle qui pourrait exposer un travailleur à un produit chimique, y compris:

- (i) la production des produits chimiques;
- (ii) la manipulation des produits chimiques;
- (iii) le stockage des produits chimiques;
- (iv) le transport des produits chimiques;
- (v) l'élimination et le traitement des déchets

v) destruktion och behandling av kemiska avfallsprodukter;

vi) utsläpp av kemikalier i samband med yrkesmässig verksamhet;

vii) underhåll, reparation och rengöring av utrustning och behållare för kemikalier;

d) "områden av arbetsmarknaden" alla de verksamhetsgrenar inom vilka arbetstagare är anställda, innefattande offentlig förvaltning;

e) "artikel" ett föremål som är tillverkat för att uppnå en viss form eller utformning eller som framstår i sin naturliga form och vars användning i denna form helt eller delvis är beroende av föremålets form eller utformning;

f) "arbetstagarnas representanter" personer som erkänns som sådana genom nationell lagstiftning eller praxis i enlighet med 1971 års konvention om arbetstagarnas representanter.

de produits chimiques;

(vi) l'émission de produits chimiques résultant d'activités professionnelles;

(vii) l'entretien, la réparation et le nettoyage du matériel et des récipients utilisés pour des produits chimiques;

(d) les termes branches d'activité économique s'appliquent à toutes les branches dans lesquelles les travailleurs sont employés, y compris la fonction publique;

(e) le terme article désigne tout objet fabriqué en vue d'obtenir une certaine forme ou configuration, ou qui se présente sous sa forme naturelle et dont l'utilisation sous lesdites formes est liée en tout ou partie à sa forme ou à sa configuration;

(f) les termes représentants des travailleurs désignent des personnes reconnues comme tels par la législation ou la pratique nationales, selon la convention concernant les représentants des travailleurs, 1971.

DEL II

Allmänna principer

Artikel 3

De mest representativa arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna som behörs skall rådfrågas om åtgärder som skall vidtas för att ge verkan åt konventionens bestämmelser.

Artikel 4

Varje medlemsstat skall utforma, genomföra och periodiskt se över en konsekvent politik för säkerhet vid användning av kemikalier i arbetslivet, i ljuset av nationella förhållanden och praxis och i samråd med de mest representativa arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna.

Artikel 5

Om det är motiverat av säkerhets- och hälsoskäl, skall behörig myndighet ha befogenhet att förbjuda eller inskränka användningen av vissa farliga kemikalier eller att kräva så-

PARTIE II.

PRINCIPES GENERAUX

Article 3

Les organisations les plus représentatives d'employeurs et de travailleurs intéressées doivent être consultées sur les mesures à prendre pour donner effet aux dispositions de la convention.

Article 4

A la lumière des conditions et pratiques nationales et en consultation avec les organisations les plus représentatives d'employeurs et de travailleurs, chaque Membre doit élaborer, appliquer et revoir périodiquement une politique cohérente de sécurité dans l'utilisation des produits chimiques au travail.

Article 5

L'autorité compétente doit pouvoir, si cela est justifié par des raisons de sécurité et de santé, interdire ou limiter l'utilisation de certains produits chimiques dangereux, ou exiger une notification ainsi qu'une autorisation

väl underrättelse som tillstånd i förväg innan sådana kemikalier används. préalables à l'utilisation de ces produits.

DEL III

Klassificering och besläktade åtgärder

Artikel 6

Klassificeringssystem

1. Behörig myndighet eller ett organ som godkänts eller erkänts av behörig myndighet skall, i enlighet med nationella eller internationella standarder, upprätta system och särskilda kriterier som lämpar sig för klassificering av alla kemikalier beroende på den typ och den grad av fysiska och hälsomässiga risker dessa innebär och för att bedöma relevansen av den information som krävs för att avgöra om en kemikalie är farlig.

2. Farliga egenskaper hos blandningar som består av två eller flera kemikalier kan bestämmas genom en bedömning av de risker som är förbundna med varje beståndsdel i blandningen.

3. När det gäller transport skall dessa system och kriterier ta hänsyn till Förenta Nationernas rekommendationer om transport av farligt gods.

4. Klassificeringssystemen och deras tillämpning skall gradvis utvidgas.

Artikel 7

Etikettering och märkning

1. Alla kemikalier skall märkas så att de kan identifieras.

2. Farliga kemikalier skall dessutom etiketteras på ett för arbetstagarna lättförståeligt sätt som ger de viktigaste uppgifterna om klassificering, vilka risker de innebär samt vilka skyddsåtgärder som bör iakttas.

PARTIE III.

CLASSIFICATION ET MESURES
Y RELATIVES

Article 6

SYSTEMES DE CLASSIFICATION

1. Des systèmes et des critères spécifiques appropriés pour classer tous les produits chimiques, selon le type et le degré de danger physique et pour la santé qui leur sont propres, et pour déterminer la pertinence des informations requises afin d'établir qu'ils sont dangereux, doivent être institués par l'autorité compétente, ou par un organisme agréé ou reconnu par l'autorité compétente, conformément aux normes nationales ou internationales.

2. Les propriétés dangereuses des mélanges formés de deux produits chimiques ou plus peuvent être déterminées par des méthodes d'évaluation se fondant sur le danger propre à chacun des produits chimiques entrant dans ces mélanges.

3. En ce qui concerne le transport, ces systèmes et critères doivent tenir compte des recommandations des Nations Unies sur le transport des marchandises dangereuses.

4. Les systèmes de classification et leur application doivent être progressivement élargis.

Article 7

ETIQUETAGE ET MARQUAGE

1. Tous les produits chimiques doivent être marqués de manière à permettre leur identification.

2. Les produits chimiques dangereux doivent, en outre, être étiquetés de manière à fournir les informations essentielles au sujet de leur classification, des dangers qu'ils présentent et des précautions à prendre en matière de sécurité, et l'étiquette doit être facilement compréhensible par les travailleurs.

3. (1) Krav på märkning eller etikettering av kemikalier enligt punkterna 1 och 2 i denna artikel skall fastställas av behörig myndighet eller av ett organ som godkänts eller erkänts av behörig myndighet, i enlighet med nationella eller internationella standarder.

(2) När det gäller transport skall dessa krav ta hänsyn till Förenta Nationernas rekommendationer om transport av farligt gods.

Artikel 8

Säkerhetsföreskrifter

1. För farliga kemikalier skall säkerhetsföreskrifter med detaljerade, väsentliga uppgifter om deras identitet, leverantör, klassificering, risker, skyddsåtgärder och förfaranden i nödsituationer tillhandahållas arbetsgivare.

2. Kriterier för utarbetandet av säkerhetsföreskrifter skall fastställas av behörig myndighet eller av ett organ som godkänts eller erkänts av behörig myndighet, i enlighet med nationella eller internationella standarder.

3. Den kemiska beteckningen eller det allmänt vedertagna namnet som används för att identifiera kemikalien i säkerhetsföreskrifter skall vara desamma som de som används på etiketten.

Artikel 9

Leverantörers ansvar

1. Leverantörer av kemikalier, antingen de är tillverkare, importörer eller distributörer, skall säkerställa att

a) kemikalierna har klassificerats enligt artikel 6 på grundval av kännedom om deras egenskaper och inhämtande av tillgänglig information eller på grundval av en bedömning i enlighet med punkt 3 nedan;

3. (1) Les prescriptions de marquage ou d'étiquetage des produits chimiques prévues aux paragraphes 1 et 2 du présent article doivent être établies par l'autorité compétente, ou par un organisme agréé ou reconnu par l'autorité compétente, conformément aux normes nationales ou internationales.

(2) En ce qui concerne le transport, ces prescriptions doivent tenir compte des recommandations des Nations Unies sur le transport des marchandises dangereuses.

Article 8

FICHES DE DONNEES DE SECURITE

1. Pour les produits chimiques dangereux, des fiches de données de sécurité comportant les informations essentielles détaillées sur l'identification de ces produits, leur fournisseur, leur classification, les dangers qu'ils présentent, les précautions de sécurité et les procédures d'urgence doivent être fournies aux employeurs.

2. Les critères applicables à la préparation des fiches de données de sécurité doivent être établis par l'autorité compétente, ou par un organisme agréé ou reconnu par l'autorité compétente, conformément aux normes nationales ou internationales.

3. La dénomination chimique ou usuelle utilisée pour identifier le produit chimique sur la fiche de données de sécurité doit être la même que celle utilisée sur l'étiquette.

Article 9

RESPONSABILITES DES FOURNISSEURS

1. Tout fournisseur de produits chimiques, qu'il s'agisse d'un fabricant, d'un importateur ou d'un distributeur, doit s'assurer que:

(a) lesdits produits sont classés conformément à l'article 6, sur la base des connaissances relatives à leurs propriétés et d'une recherche des informations disponibles, ou évalués conformément au paragraphe 3 ci-dessous;

(b) ces produits sont marqués de manière à permettre leur identification conformément à

b) kemikalierna är märkta så att de kan identifieras i enlighet med artikel 7, punkt 1;

c) farliga kemikalier som de levererar är etiketterade i enlighet med artikel 7, punkt 2;

d) säkerhetsföreskrifter utarbetas för sådana farliga kemikalier i enlighet med artikel 8, punkt 1 och tillhandahålls arbetsgivare.

2. Leverantörer av farliga kemikalier skall säkerställa att, närhelst ny relevant information om hälsa och säkerhet blir tillgänglig, etiketter och säkerhetsföreskrifter uppdateras och tillhandahålls arbetsgivare på ett sätt som är i överensstämmelse med nationell lagstiftning och praxis.

3. Leverantörer av kemikalier som ännu inte har klassificerats enligt artikel 6, skall identifiera kemikalier som levereras och bedöma egenskaperna hos dessa kemikalier på grundval av inhämtad tillgänglig information för att bestämma huruvida de är farliga kemikalier.

DEL IV

Arbetsgivares ansvar

Artikel 10

Identifiering

1. Arbetsgivare skall säkerställa att samtliga kemikalier som används i arbetslivet är etiketterade eller märkta enligt artikel 7 samt att säkerhetsföreskrifter har tillhandahållits enligt artikel 8 och finns tillgängliga för arbetstagarne och deras representanter.

2. Arbetsgivare som mottar kemikalier som inte har etiketteras eller märkts enligt artikel 7 eller för vilka det inte tillhandahållits säkerhetsföreskrifter enligt artikel 8 skall få den relevanta informationen av leverantören eller från andra rimligen tillgängliga källor och får inte använda kemikalierna förrän sådan information erhållits.

l'article 7, paragraphe 1;

(c) les produits chimiques dangereux sont étiquetés conformément à l'article 7, paragraphe 2;

(d) des fiches de données de sécurité sont préparées pour les produits chimiques dangereux et sont fournies aux employeurs, conformément à l'article 8, paragraphe 1.

2. Tout fournisseur de produits chimiques dangereux doit s'assurer que des étiquettes et des fiches de données de sécurité révisées sont préparées et fournies aux employeurs, selon une méthode conforme à la législation et à la pratique nationales, chaque fois que de nouvelles informations pertinentes pour la sécurité et la santé sont disponibles.

3. Tout fournisseur de produits chimiques qui n'ont pas déjà été classés conformément à l'article 6 doit identifier les produits chimiques qu'il fournit et évaluer leurs propriétés sur la base des informations disponibles afin de déterminer s'il s'agit de produits chimiques dangereux.

PARTIE IV.

RESPONSABILITES DES EMPLOYEURS

Article 10

IDENTIFICATION

1. Les employeurs doivent s'assurer que tous les produits chimiques utilisés au travail sont étiquetés ou marqués comme prévu à l'article 7 et que les fiches de données de sécurité ont été fournies comme prévu à l'article 8 et sont mises à la disposition des travailleurs et de leurs représentants.

2. Lorsque les employeurs reçoivent des produits chimiques qui n'ont pas été étiquetés ou marqués comme prévu à l'article 7, ou pour lesquels les fiches de données de sécurité n'ont pas été fournies comme prévu à l'article 8, ils doivent se procurer les informations pertinentes auprès du fournisseur ou de toute autre source raisonnablement accessible, et ne doivent pas utiliser ces produits chimiques avant d'avoir obtenu lesdites informations.

3. Les employeurs doivent s'assurer que

3. Arbetsgivare skall säkerställa att endast kemikalier används som är klassificerade enligt artikel 6 eller identifierade och bedömda enligt artikel 9, punkt 3 samt etiketterade eller märkta enligt artikel 7 och att nödvändiga försiktighetsåtgärder vidtas när de används.

4. Arbetsgivare skall föra en förteckning över farliga kemikalier som används på arbetsplatsen med hänvisning till lämpliga säkerhetsföreskrifter. Denna förteckning skall vara tillgänglig för alla berörda arbetstagare och deras representanter.

Artikel 11

Överföring av kemikalier

Arbetsgivare skall säkerställa att, när kemikalier överförs till andra behållare eller annan utrustning, innehållet anges på sådant sätt att arbetstagare får kännedom om deras identitet, de risker som är förbundna med användningen av dem samt vilka skyddsåtgärder som skall iakttas.

Artikel 12

Exponering

Arbetsgivare skall

a) säkerställa att arbetstagare inte utsätts för kemikalier utöver de exponeringsgränser eller andra exponeringskriterier för utvärdering och kontroll av arbetsmiljön som fastställts av behörig myndighet eller ett av den behöriga myndigheten godkänt eller erkänt organ, i enlighet med nationella eller internationella standarder;

b) bedöma i vilken utsträckning arbetstagare utsätts för farliga kemikalier;

c) övervaka och registrera arbetstagares exponering för farliga kemikalier när detta är nödvändigt för att skydda deras hälsa och säkerhet eller föreskrivs av behörig myndighet;

seuls les produits classés conformément à l'article 6 ou identifiés et évalués conformément à l'article 9, paragraphe 3, et étiquetés ou marqués conformément à l'article 7 sont utilisés, et que toutes précautions nécessaires sont prises lors de leur utilisation.

4. Les employeurs doivent tenir un fichier des produits chimiques dangereux utilisés sur le lieu de travail renvoyant aux fiches de données de sécurité appropriées. Ce fichier doit être accessible à tous les travailleurs concernés et à leurs représentants.

Article 11

TRANSFERT DES PRODUITS CHIMIQUES

Les employeurs doivent s'assurer que, lorsque des produits chimiques sont transférés dans d'autres récipients ou appareillages, le contenu en est indiqué de manière à informer les travailleurs de l'identification de ces produits chimiques, des dangers que comporte leur utilisation et de toutes précautions à prendre pour la sécurité.

Article 12

EXPOSITION

Les employeurs doivent:

(a) faire en sorte que les travailleurs ne soient pas exposés aux produits chimiques au-delà des limites d'exposition ou des autres critères d'exposition pour l'évaluation et le contrôle du milieu de travail établis par l'autorité compétente, ou par un organisme approuvé ou reconnu par l'autorité compétente, conformément aux normes nationales ou internationales;

(b) évaluer l'exposition des travailleurs aux produits chimiques dangereux;

(c) surveiller et enregistrer l'exposition des travailleurs aux produits chimiques dangereux lorsque cela est nécessaire, pour assurer leur sécurité et protéger leur santé ou si l'autorité compétente le prescrit;

(d) s'assurer que les données relatives à la surveillance du milieu de travail et de l'exposition des travailleurs qui utilisent des produits chimiques dangereux sont conservées

d) säkerställa att register angående övervakningen av arbetsmiljön och exponeringen av arbetstagare som hanterar farliga kemikalier bevaras under en av behörig myndighet föreskriven period och finns tillgängliga för arbetstagarna och deras representanter.

Artikel 13

Driftskontroll

1. Arbetsgivare skall göra en bedömning av de risker som är förbundna med användning av kemikalier i arbetslivet och skydda arbetstagare mot sådana risker med lämpliga medel som t.ex.

a) val av kemikalier som eliminerar eller minimerar risken;

b) val av teknologi som eliminerar eller minimerar risken;

c) användning av ändamålsenliga tekniska skyddsåtgärder;

d) införande av arbetsmetoder och -rutiner som eliminerar eller minimerar risken;

e) införande av lämpliga arbetshygieniska åtgärder;

f) då ovannämnda åtgärder är otillräckliga, tillhandahållande och lämpligt underhåll av personlig skyddsutrustning och personliga skyddskläder utan kostnader för arbetstagaren samt genomförande av åtgärder för att säkerställa att utrustningen och skyddskläderna används.

2. Arbetsgivare skall

a) begränsa exponering för farliga kemikalier för att skydda arbetstagares hälsa och säkerhet;

b) tillhandla hålla första hjälpen

c) vidta åtgärder för att möta nödsituationer.

Artikel 14

Destruktion

Farliga kemikalier som inte längre behövs

pendant une période prescrite par l'autorité compétente, et qu'elles sont accessibles auxdits travailleurs et à leurs représentants.

Article 13

CONTROLE OPERATIONNEL

1. Les employeurs doivent évaluer les risques résultant de l'utilisation des produits chimiques au travail et doivent assurer la protection des travailleurs contre de tels risques en recourant aux moyens appropriés, et notamment:

(a) en choisissant des produits chimiques qui éliminent ou réduisent les risques au minimum;

(b) en choisissant des techniques qui éliminent ou réduisent les risques au minimum;

(c) en appliquant des mesures adéquates de prévention technique;

(d) en adoptant des systèmes et pratiques de travail qui éliminent ou réduisent les risques au minimum;

(e) en adoptant des mesures adéquates d'hygiène du travail;

(f) lorsque les mesures précitées ne suffisent pas, en distribuant et en entretenant convenablement, sans frais pour les travailleurs, un équipement et des vêtements de protection individuelle et en veillant à leur utilisation.

2. Les employeurs doivent:

(a) limiter l'exposition aux produits chimiques dangereux de manière à protéger la sécurité et la santé des travailleurs;

(b) fournir les premiers secours;

(c) prendre des dispositions pour faire face aux urgences.

Article 14

ELIMINATION

Les produits chimiques dangereux dont on n'a plus besoin et les récipients qui ont été vidés mais peuvent contenir des résidus de produits chimiques dangereux doivent être manipulés ou éliminés de manière à éliminer ou à réduire au minimum les risques pour la sécurité et la santé ainsi que pour l'environnement, conformément à la législation et à la

och behållare som har tömts, men som kan innehålla rester av farliga kemikalier, skall hanteras eller destrueras i enlighet med nationell lagstiftning och praxis på ett sätt som eliminerar eller minimerar risken för hälsa och säkerhet samt miljön.

Artikel 15

Information och utbildning

Arbetsgivare skall

a) informera arbetstagarna om de risker som är förbundna med exponering för kemikalier som används på arbetsplatsen;

b) instruera arbetslagarna om hur de skall erhålla och använda den information som ges på etiketter och i säkerhetsföreskrifter;

c) använda säkerhetsföreskrifter samt information som speciellt gäller för arbetsplatsen som grund för att utarbeta instruktioner för arbetstagarna, vilka bör vara skriftliga om så är lämpligt;

d) utbilda arbetstagarna kontinuerligt i de rutiner och förfaranden som skall följas för säkerhet vid användning av kemikalier i arbetet.

Artikel 16

Samarbete

Arbetsgivare skall, då de fullgör sitt ansvar, samarbeta så nära som möjligt med arbetstagarer eller deras representanter vad gäller säkerhet vid användning av kemikalier i arbetet.

DEL V

Arbetstgares skyldigheter

Artikel 17

1. Arbetstagarer skall samarbeta så nära som möjligt med sina arbetsgivare i samband med arbetsgivarnas uppfyllande av sitt ansvar och

pratique nationales.

Article 15

INFORMATION ET FORMATION

Les employeurs doivent:

(a) informer les travailleurs des dangers liés à l'exposition aux produits chimiques utilisés sur les lieux de travail;

(b) apprendre aux travailleurs la manière d'obtenir et d'utiliser les informations fournies par les étiquettes et les fiches de données de sécurité;

(c) utiliser les fiches de données de sécurité, de même que toute information spécifique au lieu de travail, pour préparer, sous forme écrite s'il y a lieu, des instructions à l'intention des travailleurs;

(d) assurer aux travailleurs une formation continue au sujet des pratiques et des procédures à suivre pour la sécurité dans l'utilisation des produits chimiques au travail.

Article 16

COOPERATION

En s'acquittant des responsabilités qui leur incombent, les employeurs doivent coopérer aussi étroitement que possible avec les travailleurs ou leurs représentants en ce qui concerne la sécurité dans l'utilisation des produits chimiques au travail.

PARTIE V.

DEVOIRS DES TRAVAILLEURS

Article 17

1. Les travailleurs doivent collaborer aussi étroitement que possible avec leurs employeurs dans l'exécution des responsabilités qui incombent à ces derniers et respecter toutes les procédures et pratiques relatives à la sécurité dans l'utilisation des produits chimiques au travail.

2. Les travailleurs doivent prendre toutes les mesures raisonnables afin d'éliminer ou de réduire au minimum pour eux-mêmes et

skall iaktta alla förfaranden och rutiner som rör säkerhet vid användning av kemikalier i arbetet.

2. Arbetstagare skall vidta alla rimliga åtgärder för att eliminera eller minimera risker för dem själva och andra i samband med användningen av kemikalier i arbetet.

DEL VI

Arbetstagares och arbetstagarrepresentanters rättigheter

Artikel 18

1. Arbetstagare skall ha rätt att avlägsna sig från en fara i samband med användning av kemikalier, när de har skälig anledning att tro att det föreligger en överhängande och allvarlig risk för deras hälsa eller säkerhet, och skall omedelbart underrätta sin överordnade om detta.

2. Arbetstagare som avlägsnar sig från en fara enligt bestämmelserna i föregående punkt eller som utövar andra rättigheter enligt denna konvention skall skyddas mot orättmätiga påföljder.

3. Berörda arbetstagare och deras representanter skall ha rätt till

a) uppgifter som gör det möjligt att identifiera kemikalier som används i arbetslivet, om deras farliga egenskaper, försiktighetsåtgärder samt utbildning;

b) den information som ges på etiketter och genom märkning;

c) säkerhetsföreskrifter

d) annan information som skall bevaras enligt denna konvention.

4. Då avslöjandet av uppgifter som kan identifiera en beståndsdel i en kemisk blandning för en konkurrent skulle kunna skada arbetsgivarens verksamhet, får arbetsgivaren, då han lämnar den information som krävs enligt punkt 3 ovan, skydda denna identitet på ett sätt som godkänts av behörig myndighet enligt artikel 1, punkt 2 b).

les autres les risques liés à l'utilisation des produits chimiques au travail.

PARTIE VI.

DROITS DES TRAVAILLEURS ET DE LEURS REPRESENTANTS

Article 18

1. Les travailleurs doivent avoir le droit de s'écarter du danger résultant de l'utilisation de produits chimiques lorsqu'ils ont un motif raisonnable de croire qu'il existe un risque imminent et sérieux pour leur sécurité ou leur santé et devront le signaler sans délai à leur supérieur.

2. Les travailleurs qui s'écarter d'un danger conformément aux dispositions du paragraphe précédent ou qui exercent tout autre droit au titre de la convention doivent être protégés contre des conséquences injustifiées.

3. Les travailleurs concernés et leurs représentants doivent avoir le droit d'obtenir:

(a) des informations sur l'identification des produits chimiques utilisés au travail, les propriétés dangereuses de ces produits, les mesures de précaution à prendre, l'éducation et la formation;

(b) l'information figurant sur les étiquettes et marquages;

(c) les fiches de données de sécurité;

(d) toute autre information devant être conservée aux termes de la présente convention.

4. Lorsque la divulgation de l'identification spécifique d'un composant d'un mélange chimique à un concurrent serait de nature à nuire aux activités de l'employeur, celui-ci peut, en fournissant l'information prévue au paragraphe 3, protéger cette identification par tout moyen agréé par l'autorité compétente, conformément à l'article 1 (2) b).

PARTIE VII.

RESPONSABILITES DES ETATS EXPORTATEURS

Article 19

DEL VII

Exportörerans ansvar

Artikel 19

När användningen av farliga kemikalier helt eller delvis är förbjuden i arbetet av säkerhets- och hälsoskäl i en exporterande medlemsstat, skall den exporterande medlemsstaten underrätta varje importerande land om detta och orsakerna till förbudet.

Artikel 20

Ratifikationsdokument avseende denna konvention skall sändas till internationella arbetsbyråns generaldirektör för registrering.

Artikel 21

1. Denna konvention skall vara bindande endast för de medlemmar av Internationella arbetsorganisationen vilkas ratifikationer har registrerats hos generaldirektören.

2. Den träder i kraft tolv månader efter den dag då två medlemsstater har registrerats hos generaldirektören.

3. Därefter träder konventionen i kraft för varje medlemsstat tolv månader efter den dag då dess ratifikation har registrerats.

Artikel 22

1. En medlemsstat som har ratificerat denna konvention kan säga upp den sedan tio år förflutit från den dag då konventionen först träder i kraft genom en skrivelse som sänds till internationella arbetsbyråns generaldirektör för registrering. Sådan uppsägning träder inte i kraft förrän ett år efter den dag då den har registrerats.

2. Varje medlemsstat som har ratificerat denna konvention och som inte, inom det år som följer på utgången av den i föregående punkt nämnda tioårsperioden, utöver sin rätt till uppsägning enligt denna artikel är bunden

Lorsque dans un Etat Membre exportateur l'utilisation de produits chimiques dangereux est totalement ou en partie interdite pour des raisons de sécurité et de santé au travail, cet Etat devra porter ce fait, ainsi que les raisons y relatives, à la connaissance de tout pays vers lequel il exporte.

Article 20

Les ratifications formelles de la présente convention seront communiquées au Directeur général du Bureau international du Travail et par lui enregistrées.

Article 21

1. La présente convention ne liera que les Membres de l'Organisation internationale du Travail dont la ratification aura été enregistrée par le Directeur général.

2. Elle entrera en vigueur douze mois après que les ratifications de deux Membres auront été enregistrées par le Directeur général.

3. Par la suite, cette convention entrera en vigueur pour chaque Membre douze mois après la date où sa ratification aura été enregistrée.

Article 22

1. Tout Membre ayant ratifié la présente convention peut la dénoncer à l'expiration d'une période de dix années après la date de la mise en vigueur initiale de la convention, par un acte communiqué au Directeur général du Bureau international du Travail et par lui enregistré. La dénonciation ne prendra effet qu'une année après avoir été enregistrée.

2. Tout Membre ayant ratifié la présente convention qui, dans le délai d'une année après l'expiration de la période de dix années mentionnée au paragraphe précédent, ne fera pas usage de la faculté de dénonciation prévue par le présent article sera lié pour une nouvelle période de dix années et, par la suite, pourra dénoncer la présente convention à l'expiration de chaque période de dix années dans les conditions prévues au présent article.

under ytterligare en tioårsperiod och kan där-
efter, på de i denna artikel föreskrivna villko-
ren, säga upp konventionen vid utgången av
varje tioårsperiod.

Artikel 23

1. Internationella arbetsbyråns generaldi-
rektör skall underrätta alla medlemmar av In-
ternationella arbetsorganisationen om regi-
streringen av alla ratifikationer och uppsäg-
ningar som generaldirektören har tagit emot
från organisationens medlemmar.

2. När generaldirektören underrättar organi-
sationens medlemmar om registreringen av
den andra ratifikationen i ordningen som han
har tagit emot, skall han fästa medlemmarnas
uppmärksamhet på den dag då konventionen
träder i kraft.

Artikel 24

Internationella arbetsbyråns generaldirektör
skall, för registrering enligt artikel 102 i För-
enta Nationernas stadga, lämna Förenta Na-
tionernas generalsekreterare fullständiga upp-
lysningar om samtliga ratifikationer och upp-
sägningar som har registrerats av honom en-
ligt bestämmelserna i föregående artiklar.

Artikel 25

Vid de tidpunkter då internationella arbets-
byråns styrelse finner det nödvändigt, skall
den avlämna rapport till den allmänna konfe-
rensens om denna konventions tillämpning och
undersöka om det finns anledning att föra upp
frågan om revidering av konventionen, helt
eller delvis, på konferensens dagordning.

Artikel 26

1. Om konferensen antar en ny konvention
varigenom denna konvention helt eller delvis
revideras och den nya konventionen inte före-
skriver annat, skall

Article 23

1. Le Directeur général du Bureau interna-
tional du Travail notifiera à tous les Membres
de l'Organisation internationale du Travail
l'enregistrement de toutes les ratifications et
dénonciations qui lui seront communiquées
par les Membres de l'Organisation.

2. En notifiant aux Membres de l'Organisa-
tion l'enregistrement de la deuxième ratifica-
tion qui lui aura été communiquée, le Direc-
teur général appellera l'attention des Mem-
bres de l'Organisation sur la date à laquelle la
présente convention entrera en vigueur.

Article 24

Le Directeur général du Bureau interna-
tional du Travail communiquera au Se-
crétaire général des Nations Unies, aux fins
d'enregistrement, conformément à l'article
102 de la Charte des Nations Unies, des ren-
seignements complets au sujet de toutes rati-
fications et de tous actes de dénonciation
qu'il aura enregistrés conformément aux arti-
cles précédents.

Article 25

Chaque fois qu'il le jugera nécessaire, le
Conseil d'administration du Bureau interna-
tional du Travail présentera à la Conférence
générale un rapport sur l'application de la
présente convention et examinera s'il y a lieu
d'inscrire à l'ordre du jour de la Conférence la
question de sa révision totale ou partielle.

Article 26

1. Au cas où la Conférence adopterait une
nouvelle convention portant révision totale
ou partielle de la présente convention, et à
moins que la nouvelle convention ne dispose
autrement:

(a) la ratification par un Membre de la
nouvelle convention portant révision en-
traînerait de plein droit, nonobstant l'article
22 ci-dessus, dénonciation immédiate de la
présente convention, sous réserve que la
nouvelle convention portant révision soit en-
trée en vigueur;

(b) à partir de la date de l'entrée en vigueur

a) en medlemsstats ratifikation av den nya reviderade konventionen i sig innebära omedelbar uppsägning av denna konvention, utan hinder av bestämmelserna i artikel 22 ovan, förutsatt att den nya konventionen har trätt i kraft;

b) från den dag då den nya reviderade konventionen träder i kraft denna konvention upphöra att vara öppen för ratifikation av medlemsstaterna.

2. Denna konvention skall likväl förbli gällande till form och innehåll för de medlemsstater som har ratificerat den men inte har ratificerat den nya reviderade konventionen.

Artikel 27

De engelska och franska versionerna av denna konventionstext har lika giltighet.

de la nouvelle convention portant révision, la présente convention cesserait d'être ouverte à la ratification des Membres.

2. La présente convention demeurerait en tout cas en vigueur dans sa forme et teneur pour les Membres qui l'auraient ratifiée et qui ne ratifieraient pas la convention portant révision.

Article 27

Les versions française et anglaise du texte de la présente convention font également foi.